

+ SVET

KRISTUSU

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

JULIJ - ST. 7
1959 - XXXIII.

Zamorski katehumeni pri krščanskem nauku. — Spodaj: Ulica v Dalatu, Vietnam, kjer deluje g. Andrej Majcen S.D.B.

Božja pisma

nam govore o misijonskem delu

V prejšnjih odstavkih smo povedali, da je Kristus sam misijonar, misijonar krvi in misijonar luči. Z njim moremo in moramo sodelovati na različne načine. Sedaj se vprašujemo, če so tudi človeški misijonarji potrebni. Z drugo besedo: če je med kristjani nekaj takih, ki bi se morali popolnoma posvetiti misijonskemu delu, oznanjanju evangelija in zasajanju Cerkve tam, kjer še ni vidna; če nam sveto pismo govori o potrebnosti misijonarjev, o njihovi izvolitvi, o poslanstvu, ki ga prejmejo, o dostojanstvu, ki je združeno z njihovim poklicem in še kaj drugega.

MISIJONARJI SO POTREBNI

Poglejmo najprej, če nam božje pismo govori o potrebnosti misijonarjev. V preroku Joelu je zapisano: "Vsak, kdor bo klical Gospodovo ime, bo zveličan" (Jo 3, 5). In sv. Pavel opre na prerokove besede naslednje resnice: "Kako naj ga vendar kličejo, v kogar niso verovali? Kako pa naj verujejo v tistega, o komer niso slišali? In kako naj ga slišijo brez oznanjevalca? In kako naj oznanjajo, če niso bili poslani?" (Rimlj 10, 4. 15).

Sv. Pavel je to, kar smo ravnokar brali, naobrnil na Jude. Očital jim je, da niso hoteli verovati, čeprav so nekateri Kristusa osebno videli in poslušali, drugim so pa blagovest prinesli apostoli. Samo sprejeti bi bilo treba božje seme, pa bi dalo sad, zveličanje. Pa niso hoteli.

O poganih se pa ne more reči isto, kar sv. Pavel trdi o Judih. Tudi zanje velja prerokova beseda, da se bodo zveličali tisti, ki kličejo ime Gospodovo. Po drugi strani pa tega imena, v katerem edinem je zveličanje, ne morejo klicati, če jim o njem nihče ni govoril, če ni bilo oznanjevalca, misijonarja. Misijonarjev pa ni, če jih nihče ne pošlje. Zaključek je res preprost: Za zveličanje poganov so potrebni misijonarji. In Bog prav gotovo hoče, da naj bo njihovo število zadostno. Razodeta resnica je namreč, da Bog hoče, da bi vsi ljudje prišli k spoznanju resnice in se zveličali.

Koliko misijonarjev je Bog poklical, zaznamoval za misijonsko delo med slovenskim narodom? Smo res dali za širjenje vere med pogani to, kar naj bi po božjih načrtih morali dati? Se morda čudimo, če ne pohujšujemo, da kdo med nami izseljenci hoče za vsako ceno naprej z delom za misijone? In pravimo, da je toliko drugih potreb. Res, potrebe so. A je morda tudi res, da mi ničesar nismo dali ne za misijonske ne za "druge" potrebe. In če je tako, je pa tudi naše pritoževanje nepotrebno, odveč.

Kaj pa, če bo Bog ohranil vero med našim narodom samo zato, ker jo naši bratje in sestre razširjajo med tujimi narodi?

In ne bo kdo odkril v sebi, kar je Bog tja položil? Morda smo bili do danes prepričani in smo govorili: "Nihče nas ni najel". A smo prav danes slišali: **"Pojdite tudi vi v moj vinograd"** (Mat 20, 7). **"Če bi danes slišali božji glas, ne dovolite, da bi vaša srca ostala trda"** (Psalm 94, 8).

BOG SI IZBIRA MISIJONARJE, BOŽJI KLIC JE ODLIKOVANJE

Božja izbira je božje odlikovanje. Kako poučna je v tem Stara zaveza: dolga vrsta izbrancev, odlikovanih za vse čase. Za vse velja: **"Niste vi mene volili, ampak jaz sem vas izvolil"** (Jan 15, 16). In še prej: **"Jakoba sem ljubil"** (Mal 1, 2).

In kaj naj bi rekli o vsem izvoljenem ljudstvu? Kje je narod, ki bi se mogel primerjati z judovskim? Seveda narod krščanski je še bolj odlikovan, a odlikoval ga je On, ki je po človeški naravi prišel iz judovske krvi.

Misijski poklic je potreben, a ta potreba se nam ne sme zdeti kot neko nasilje od božje strani. Ne, izvoljeni za ta poklic so zares odlikovani. Sveto pismo nas bo prepričalo o tem.

Sv. Pavel piše Efežanom (3, 8. 9): **"Meni, najmanjšemu izmed vseh svetih, je bila dana ta milost, da bi poganom oznanil nedoumljivo bogastvo Kristusovo ter vsem pojasnil, kakšen je načrt skrivnosti, od vekov skrite v Bogu, ki je vse ustvaril."**

Pavel je bogat, ker mu je bila dana milost, bogastvo najvišje vrste, da je mogel govoriti o bogastvu Kristusovem poganom. Moral jim je govoriti o Bogu, **"ki je Gospod vseh in bogat za vse, kateri ga kličejo"** (Rimlj 10, 12).

Bogastvo Kristusovo je res neumljivo, popolnoma različno od bogastva tistih, ki pravijo, da so bogati, **"pa ne vedo, da so bedni in pomilovanja vredni in ubogi in slepi in nagi"** (Raz 3, 17). In misijonar, ki posreduje takšno bogastvo, bogati druge in bogati sam sebe. **"Tisti, ki dajejo radodarno, bodo vedno več imeli"** (Preg 11, 24).

Misijski poklic je poklic izbrancev božjih. Da se jim posebne vrste milost, posebne vrste bogastvo. Ko posredujejo dušam vstop v božjo žitnico, zbirajo tudi v svoje žitnice. Ne rja, ne molj nimata dostopa do teh žitnic. Zato nam pa mora biti razumljiva beseda Gospodova: **"Jaz sem vas izvolil in vas postavil, da pojdete in obrodite sad in vaš sad ostane"** (Jan 15, 16). In še ena svetega Pavla: **"Bog mi je dal milost, da sem služabnik Jezusa Kristusa za poganе in opravljam sveto službo za božji evangelij, da bi tako postala daritev poganov prijetna, posvečena v svetem Duhu"** (Rimlj 15, 16). Ne bomo več kopičili božje besede, samo za zaključek ponovimo: Bog si izbira misijonarje in izbrani se more šteti med odlikovance, med plemstvo božje.

STANKO BOLJKA, C.M., Ekvador

Pomlad prihaja na Korejo

STANKO BOLJKA, C.M., Ekvador.

Čeprav je tema prekrila velik del Azije, —saj je največji tamkajšnji narod, kitajski ostal za bambusovo zaveso— moremo reči, da pred to veliko kitajsko hišo in na treh različnih pragih svetlo gori luč Kristusova.

Formoza, pred vrati Kitajske, je cvetoč vinograd, kjer je mnogo delavcev. Vietnam je južni vhod v kitajski imperij in Koreja severni. Ko nam iz Kitajske prihajajo žalostne vesti, nam pa misijonska poročila povedo dosti lepega o Formozi, Koreji in Vietnamu. O pomladi za Cerkev na Koreji, bi radi govorili. Morda bosta kdaj pozneje prišli na vrsto tudi Formoza in Vietnam. Začenjamo s Korejo, ker tam ni nobenega slovenskega misijonarja in zato imamo le malo novic. Na Formozi in v Vietnamu pa je več naših misijonarjev, ki se vsaj od časa do časa oglašajo.

Glede vseh treh narodov pa bi lahko rekli: "Tema izginja in resnična luč že sveti" (1 Jan 2, 8).

Cerkev brez duhovnikov

Vsi se še spominjamo bojev na Koreji. Komunizem je hotel iti naprej, a skoraj ves svobodni svet je poslal tja svoje vojake, ki so rdeče napredovanje ustavili. Južna Koreja je ostala svobodna. Ne moremo tukaj govoriti o trpljenju Korejcev, o sto tisočih beguncev, ki so prišli iz Severne Koreje v Južno, o vseh tistih, ki so izgubili življenje. Spomnimo se samo osemindesetega vzporednika, ki so ga časopisi tolikokrat omenjali. Ta je danes meja, ki loči v dvojje isti narod. O severu nimamo skoraj nič poročil. A tudi če ni poročil, vemo, da za krščanstvo in misijonarje tam ne more biti mesta. Zato se bomo omejili samo na južni del. Tudi na Koreji žive bratje v Kristusu, tudi tam raste Cerkev. Tudi tam smo mi doma. Čeprav smo od Koreje daleč, so vezi, ki nas vežejo s krščansko Korejo, močne. Ni so vezi mesa in krvi, ne družji nas jezik, ampak isti Sveti Duh. Tudi Cerkev na Koreji vpletajmo v svoje molitve.

Zlasti v zadnjih tridesetih letih veliko pišejo in govore o vlogi, ki naj bi jo v Cerkvi imeli verniki. Kaj naj bi ostalo samo za duhovnike in k čemu naj bi pritegnili tudi vernike, to vprašanje seveda ni samo vprašanje dvajsetega stoletja. Že iz pisma svetega Pavla razberemo, da je bila pomoč vernikov pri širjenju evangelija velika in bi Pavel nikakor ne mogel opraviti sam brez sodelovanja kristjanov tolikega dela. Naše stoletje nam je dalo novo vrsto organizacije, ki naj bi družila vernike pod vodstvom cerkvenega predstojništva, na način najbolj primeren modernim časom. Cerkev potrebuje neke vrste vojsko, ki mora braniti, kar Cerkvi pripada, in pridobivati zanj tudi tiste, ki so odpadli ali pa je niti poznajo ne.

Kar nas tukaj zanima, je dejstvo, da so krščanstvo zasadili na Koreji verniki in ne duhovniki. Leta 1784, tako govore letopisi korejske Cerkve, se je nekaj tamkajšnjih izobražencev umaknilo v neko pagodo, da bi v miru premišljevali modrost starih. Med knjigami, ki so prišle iz Pekinga, so zasledili spis, ki jim je vzbudil pozornost: krščanski priročnik, ki ga je se-

stavil kitajski misijonar. Priročnik so temeljito predelali, premislili vse, kar je bilo zapisano, in se odločili, vse sprejeti. Vendar pa ni bilo tako lahko dati življenje vsemu zapisanemu. Ker je bila meja med Kitajsko in Korejo zaprta, niso mogli dobiti od tam nobenih nasvetov. Še enkrat so skupno prebrali knjigo in sklenili, da bodo pač po najboljših močeh napravili vse, kar je bilo zapisano o obredih, ki se morajo izvršiti nad vsemi, ki hočejo pripadati Kristusu. Z vso resnobo so krstili drug drugega; a ne samo to! Tudi vse druge zakramente, med njimi samo mašništvo, so skušali deliti in prejemati.

“Zakramentalno življenje” v Cerkvi brez duhovnikov

Za nas ima vse tole prizadevanje prvih “krščanskih” vernikov na Koreji precej smešnih stvari. Za nje pa je bila stvar nad vse resna, najbolj resna v vsem njihovem življenju, ker so res skušali ugajati Bogu in spraviti vse življenje v sklad z resnicami, ki so jih odkrili.

Ker so brali, da spovedi sledi pokora, so premišljevali, kakšna naj bi bila. Odločili so se za miloščino kot pokoro za manjše grehe; kadar se je pa komu izmed “vernikov” kaj hujšega namerilo, so rabili palico... Za “mašo” so iskali najlepše kozarce in mašna oblačila so izdelovali iz najboljše svile. Tako je brez vsakega duhovnika kakih štiri tisoč Korejcev sprejelo Kristusa. Ko so duhovniki v Peking izvedeli za to “čudno” Cerkev na Koreji, so poslali tja duhovnika, ki naj bi uredil vse, kar je bilo potrebno.

Kri

Kakih sto let je poteklo od prvih početkov katoliške Cerkve na Koreji. V sto letih je Cerkev na Koreji dala največji dokaz zvestobe: deset tisoč mučencev je umrlo za Kristusa. Kakor na Japonskem in v Vietnamu je v temeljih korejskega krščanstva mnogo krvi. Neusmiljeno so preganjali kristjane tako Korejci sami kot pozneje tudi Japonci. Cerkev ni mogla rasti, umrla pa tudi ni.

Protestantske ločine imajo dosti uspehov

Ob koncu druge svetovne vojne, leta 1945, je bilo na jugu osemintridesetega vzporednika okoli dvesto tisoč katoličanov, na severu pa nekaj deset tisočev. V nekaterih drugih misijonskih deželah, med njimi je tudi Japonska, vključno sorazmerno visokemu številu misijonarjev ni dosti spreobrnjenj. Na Koreji bi ob istem številu misijonarjev in ob istih možnostih bil uspeh veliko večji. Le malo misijonskih redov in kongregacij je, ki bi pošiljali svoje člane na Korejo.

Pri protestantih pa je stvar drugačna. Po vojni so se takoj znašli in poslali tja mnogo pridigarjev, katerim denarja ni manjkalo. In uspehi? Pred dvanajstimi leti, ko je bilo katoličanov dvesto tisoč —govorimo samo o Južni Koreji! — je bilo na istem ozemlju tristo tisoč protestantov. Leta 1959 pa je protestantov skoraj podrug milijon...

Čeprav vemo, da gredo v večini misijonskih dežel, kjer delujejo istočasno katoliški in protestantski misijonarji, uspehi vzporedno, na Koreji to ni tako: protestantje so pustili katoličane daleč zadaj. Njih velike uspehe moramo pripisati predvsem dvojemu: med japonsko okupacijo so korejski protestantje vodili gibanje za narodno osvoboditev; drugo pa: protestantje so razumeli, bolje kot pa katoličani, da so Korejci strašansko vedo-

željni in bi vsi radi študirali. Odprli so jim dve univerzi in tri visokošolske kolegije, kar jim je zlasti med izobraženci dalo velik ugled in pa vedno nova spreobrnjenja med akademsko mladino. Precej najbolj nadarjenih fantov so poslali v Združene države, kjer so lahko zastonj študirali na najboljših protestantskih univerzah.

**Dva korejska državnika:
predsednik republike Syngman Rhee, protestant in podpredsednik
Myun Čang, katoličan.**

Med akademiki, ki so se vračali iz Združenih držav, jih je bilo nekaj, ki so pristopili k protestantski ločini prezbiterijancev. Prezbiterijanec je tudi predsednik korejske republike, stari Syngman Rhee. Liberalna stranka, ki jo vodi, ima na vidnih mestih nekaj znanih protestantov in jo zato nekako po pravici smatrajo za protestantsko stranko. Ker je ta stranka že več let na vladi, se zlasti višji uradniki, ki so se že večkrat pokazali naklonjene katolištvu, ne morejo odločiti za vstop v katoliško Cerkev.

Med opozicijskimi strankami je najpomembnejša demokratska. Nekateri bi jo radi imeli za katoliško, kar pa je nedvomno pretiravanje. Samo dva katoličana sta na njenih vodilnih mestih. Je pa res, da je njen predsednik najbolj poznani korejski katoličan, Janez Myun Čang. Povsem slučajno je prišel do predsedstva. Prejšnji predsednik stranke je med volilnim bojem nenadoma umrl in njegov namestnik, katoličan Čang je zasedel predsedniško mesto. Podpredsedniško mesto v republiki pa je Myun Čang zadobil pri volitvah. Pri istih volitvah je bil Syngman Rhee izvoljen za predsednika. Ker sta si Rhee in Čang politična nasprotnika, je Rhee vse storil, da bi Čang ne bil izvoljen za podpredsednika. Volilci pa so drugače menili. Življenje Myun Čanga je bilo že večkrat v nevarnosti in med volitvami se je moral skrivati po različnih krajih. A tudi po izvolitvi se oba državnika kaj malokrat snideta.

Najbolj poznani korejski katoličan

Myun Čang živi zelo skromno in je tudi v tem pravo nasprotje Syngman Rheeja. Ker ga vsi Korejci poznajo kot prvega političnega nasprotnika predsednikovega, je njegova hiša stalno zastražena. Syngman Rhee ima precej fanatičnih privržencev in nevarnost preti, da bi kdo od njih kar na lastno pest skušal spraviti podpredsednika s poti.

Če se Myun Čanga politični nasprotniki tako boje, bo vzrok temu najbrž v tem, ker izdaja pomembni katoliški dnevnik "Kyongyang Shinmun", kjer dan na dan naštevajo vladine neuspehe in s tem vred seveda neuspehe liberalne stranke.

Myun Čang pa ima tudi z lastnim časopisom velike težave. Med uradniki in delavci je samo majhen odstotek katoličanov. Med katoličani je nekaj komunistov in že večkrat se je namerilo, da so bili Myun Čangovi uvodniki nadomeščeni s komunistično pobarvanimi članki.

Samo človek izrednih sposobnosti in izredne vere se lahko sprime s tolikimi težavami in neprijetnostmi. In tak človek je Myun Čang. Srednje postave, zalit v obraz je vedno dobre volje. Njegov pogled je živ in na vse pozoren. Je oče sedmih otrok. Štirje so se posvetili Bogu: trije sinovi, ki so se odločili za duhovništvo, študirajo v Evropi in v Združenih državah; ena od hčera je redovnica. Sestro, ki je bila dominikanka, so mu umorili

komunisti. Myun Čang je bil več let poslanik Južne Koreje v Združenih državah in pri Organizaciji združenih narodov. Pri vsem svojem političnem delovanju ima vedno v mislih Kristusa in njegov Evangelij. In ker je njegovo osebno življenje zares evangelijsko, ima mnogo sovražnikov. Glede svojih odnosov do predsednika republike je Myun Čang ves nasmejan dejal: "Syngman Rhee in jaz imava samo dve stvari skupni: on je kristjan in jaz tudi; in oba se boriva proti komunizmu."

Če smo rekli, da si oba državnika, od katerih je eden katoličan, drugi pa protestant ne prideta blizu, moramo pa poudariti, da ju loči politika, ne pa vera. Med katoličani in protestanti na Korejskem ni kakih večjih trenj. En sam dokaz: leta 1919 so Japonci umorili enega največjih korejskih rodoljubov, Ma Čaj-a. Bil je zgleden katoličan. Ko je leta 1958 seulski nadškof, Korejec msgr. Ro hotel govoriti med slovesno zadušnico za Ma Čaj-a v stolnici, je bral govor, ki ga je sestavil protestant Syngman Rhee...

Cerkev na Koreji je polna zaupanja

Protestanti so se znašli. Kaj pa katoličani? Rekli smo že, da je Koreja nekam pozabljena. Na Formozo in Japonsko gredo vsako leto številni misijonarji, na Korejo pa le malokdo. Skušajmo razumeti! Vojna vihra na Koreji je prestrašila mnoge. Komunistična nevarnost, ki je tako blizu, je napravila svoje. Še celo to, kar o Syngman Rheeju pišejo, ni ravno ugodno.

Vendar je pa na korejski podobi tudi mnogo sonca; niso samo sence. Korejski značaj je ljubezniv, poln navdušenja in plemenit. Tujci so povsod dobro sprejeti. Koreja ni eno izmed trdih misijonskih področij. Svoboda oznanjanja evangelija je popolna. Katoliška vera je pridobila na ugledu, ker je vera, ki je najbolj jasna, odločna in dosledna v boju s komunizmom. Severnoameriški vojaki katoličani, ki so brez sramu pristostvovali sveti maši in drugim pobožnostim, so pri Korejcih vzbudili pravo občudovanje. Zlasti še, ker so bili, čeprav Amerikanci, zelo spoštljivi do domače korejske duhovščine. In pa še: katoliški duhovniki so neozženjeni. Ostati samski, brez žene in družine, da se lahko za druge žrtvuješ, pa je za Korejca pravo junaštvo.

Zato ni čudno, da je v zadnjih petih letih tudi katoliška Cerkev v svojo sredo sprejela številne Korejce. Malo je duhovnikov, a vendar so ponekod spreobrnjenja množična. Od leta 1954 do 1957 se je število katoličanov zvišalo za sto tisoč. Samo leta 1958 je bilo 57.000 spreobrnjenj. Za zgled imejmo apostolski vikariat Kwangju. Junija 1957 je štel 29 tisoč 765 katoličanov, dvanajst mesecev pozneje pa že 44.098. Teh skoraj petnajst tisoč spreobrnjenj so imeli v 28 župnijah s 45 duhovniki. V vsaki župniji je letno vsaj dvesto spreobrnjenj. Pomanjkanje duhovnikov je, kar najbolj zavira delo. V osmih južnokorejskih vikariatih je 232 korejskih duhovnikov in 176 inozemskih misijonarjev. Potemtakem pride vsako leto 142 spreobrnjenj na enega samega duhovnika. In pomislimo, koliko pouka zahteva priprava na krst pri odraslem človeku, zlasti še, če je študiran. Koliko dela imajo ti duhovniki, ki morajo skrbeti še za stare vernike.

Primerjajmo položaj na Koreji z Japonsko. Na Japonskem 1200 duhovnikov spreobrne vsako leto samo petnajst tisoč Japoncev. Štirikrat

več duhovnikov je na Japonskem in skoraj štirikrat manj spreobrnjenj kot na Koreji.

Sodelovanje korejskih katoličanov

Videli smo, da je v Južni Koreji z 22 milijoni prebivalcev samo 408 katoliških duhovnikov. Žetev je pa vsak dan bolj bogata. Brez pomoči vernikov bi se mnogo dobrega zrnja za vedno izgubilo. Tako na Koreji kot v Vietnamu so katoliški laiki tisti, ki imajo nemalo zaslug za rast Cerkve. Korejski katoličani dvajsetega stoletja posnemajo svoje prednike iz osemnajstega. In prvo, kar je potrebno omeniti, je to, da nimajo novospreobrnjenci prav nobenega sramu, kadar je treba svojo vero pokazati. Je vseeno, če je spreobrnjenec univerzitetni profesor ali pa cestni pometač. Oba govorita o svoji veri stanovskim tovarišem. V vaseh južno od Seula stalno ponavljajo tole geslo: Vsak katoličan mora spreobrniti vsaj enega nekatoličana. Tako so v enem letu pridobili za Kristusa več tisoč vernikov.

Razumemo, da je zlasti Marijina legija za Korejce ena najpripravnejših apostolskih metod. Šele leta 1954 je začela delovati in vendar ima danes že 1301 aktivnega člana. In ni redek primer, da duhovniki prejmejo pisma s stotinami podpisov, pisma, ki so približno naslednje vsebine: Dragi oče! V naši vasi se vaščani zbiramo, da se pogovorimo o vsem, kar bi nas kot skupnost ali posameznike moglo zanimati. Ko so prišli komunisti, so nekateri izmed nas vse izgubili. Mislimo, da je življenje čedalje težje in da na zemlji že ničesar več ne moremo pričakovati. Radi bi videli, da bi se za nas pravo življenje začelo vsaj po smrti. Prosimo, da bi v naši vasi odprli katoliško svetišče in nas poučili, kako naj bi se pripravljali za večnost...

Največ pomagajo katoličani Združenih držav.

Povedali smo že, da je lep zgled ameriških katoliških vojakov odprl pot milosti v mnoga korejska srca. A dali so vojaki ne samo lep zgled. Pomoč vojakov in vojnih kuratov je bila res nekaj velikega. Leta 1957 so ameriški katoličani razdelili Korejcem 70.000 ton živil, nad tisoč ton obleke in zdravila v vrednosti 150.000 dolarjev. "Katoliška pomoč" je razdelila tudi okrog 1 milijon obedov za najrevnejše.

Kaj vse bi se še dalo napraviti, če bi bilo več materialnih sredstev! Tako pa ni mogoče zidati svetišč, ne semenišč, ne šol. Z bolnišnicami je še težje, ker je opremljanje bolniških poslopij vedno dražje kot pa gradnja sama. Če bi vsak katoličan, ki kaj dá na svojo vero, daroval za misijone vsako leto vsaj to, kar zasluži v enem samem dnevu, bi bilo prav kmalu pomagano misijonarjem. Duhovniških poklicev je mnogo in dobrih, tako pravi seulski nadškof, a mnogi nimajo sredstev, da bi poklic dosegli.

Elita se bliža Cerkvi.

Iz različnih vzrokov je mnogo Korejcev, ki bodo vplivali na razvoj svoje domovine, stopilo v protestantizem. Vendar pa je vsaj zadnji dve leti več zanimanja za katolištvo. O tem se prepričamo, če beremo poročilo, da je za lanske velikonočne praznike pri duhovnih vajah za akademike v seulski katedrali poslušalo govore okoli osemsto visokošolcev. Koliko bolj ga bi bilo mogoče napraviti, če bi različne katoliške univerze v Evropi in v Ameriki zagotovile brezplačne študije čim več korejskim študentom. Bo-

dočnost katoliške Cerkve na Koreji v veliki meri zavisi od plemenitosti katolicánov, ki bi mogli pomagati. Na Koreji še ni katoliške univerze in vendar bi prav gotovo dala ta več sadov kot pa recimo katoliška univerza na Japonskem. Samo dve gimnaziji in nekaj tehničnih šol vzdržujejo katoličani na Koreji. Na državnih univerzah so posamezni profesorji navdušeni katoličani in pravi apostoli. Tako je eden izmed profesorjev v Taegu ustanovil študijski krožek za proučevanje verskih vprašanj. V enem samem letu je med sodelujočimi dvajset fantov prosilo za sveti krst.

Med vojaki, ki so se vojskovali na Koreji, je bilo tudi nekaj Slovencev, ameriških državljanov. Ne bo še prišel čas, ko bi vsaj en Slovenec šel tja bojevat "dobri boj" za duše? Odpri srce, odpri roke...

REPORTAŽA V SLIKI IN BESEDI IZ JAPONSKE

To je slika japonskih kmetíc pri molitvi pred oltarčkom in kipom — budističnim. Zvonec in neke vrste molek sta tudi budistična. Sploh je dosti čisto človeških vzhodnih stvari krščanstvu in budizmu skupnih. Vsaj nekaterim sektam budističnim. A takoj pod to podobno zunanostjo se začne prepad resnice: razlika med vero, ustvarjeno od pravega Boga, in med vero, na globok način narejeno po človeku. Kmetice na tej sliki najbrž prosijo kip ali duha v kipu, da jim podari dobro, zvrhano žetev. Čutijo nemoč človekovo ob naravi. Ali mislijo na greh?

Sliko poslal in misli zapisal o. Vladimir Kos S.J., Japonska.

Izbrala sem pot do resnice

(Psalm 118, 30)

Pot kitajske pisateljice
Marije Yen do vere.

Ruda Jurčec, Buenos Aires

Kitajska pisateljica Marija YEN je mlada; šele 31 let ima in je že svetovno znana. Njena prva knjiga KITajska BRSTI NAVZGOR (nemški naslov knjige "China kratzt den Reinsnapf aus", založba Wancura, Dunaj — Stuttgart) je postala v letu 1957 "bestseller" v Ameriki in v Evropi. Knjigo so prevedli v različne jezike in naklade še vedno rastejo. Pod imenom Marija Yen se skriva mlada kitajska izobraženka, ki je preživela vsa leta vojske in revolucije na Kitajskem in to v najnežnejši mladosti. Bila je med tistimi, ki so pred letom 1949 delali za zmago rdeče revolucije in skupno s tovariši na univerzi v Pekingu je z navdušenjem pozdravljala prihod komunistične vojske v kitajsko prestolnico. Toda razočaranje je prišlo prekmalu; skupno s tovariši je morala ugotavljati korak za korakom, kako so komunisti izrabili idealizem mladine, kako so razočarali vse, ki so v komunistih gledali rešitelje in graditelje moderne Kitajske. Kakor mnogo drugih je tudi sama začela razkrivati laži komunizma, toda morala je bežati in leta 1950 se ji je posrečilo prekoračiti mejo pri Hongkongu. Z mnogimi drugimi tovariši je sklenila, da ne pojde nikamor, da se ne umakne v "svobodni svet" proti zahodu, ampak da ostane na kitajskih tleh ali pa vsaj blizu Kitajske. "Mi mladi ne maramo v Ameriko ali v Evropo, kajti Kitajska ostane naša bodočnost in naša rešitev in hočemo ostati blizu naše domovine, kar najbliže in njej vedno ob strani. Mi nismo zbežali pred revolucijo, ker so nas prehiteli komunisti in jo izvajajo; mi ostajamo na področju borbe. Ostali smo, da bi videli, kaj se bo zgodilo in to smo tudi zares videli. Danes vemo, kako je bil kitajski narod ogoljufan, kako so nas mlade izrabili. Vse smo izgubili, toda eno vemo zatrdno: nikdar več se ne bo zgodilo, da bi nas še kdo ogoljufal!"

Marija Yen se v Hongkongu ni vrgla samo v protikomunistično borbo; iskala je in sklenila je najti pot resnice. Resnica je bila zanjo svet, v katerem ni smela biti razočarana in ogoljufana.

Rodila se je leta 1928 bogati družini v provinci Fukien. Vsi v družini so bili brez vere in tega niso skrivali. Le stara mati je še bila verna budistka, ki je zvesto hodila po hiši in pred Budovimi podobami na stenah prižigala svečke in lončke s kadilom. Mala vnukinja je hodila ob njej in poslušala petje svoje babice. Le malo je razumela, vedela je le, da je bil Buda glasnik dobrote in ljubezni med ljudmi. Učil je, da naj bodo ljudje obzirni drug z drugim, da naj si pomagajo v trpljenju in da naj se vesele posmrtnosti. Oče se je preselil v Ameriko, mnogo potoval po Evropi; družina se je medtem preselila v Peking, kjer so najeli udobno, skoraj luksuzno stanovanje. Dokler je stara mati živela, je deklica hranila spomine in nauke o veri in ljubezni. Pozneje je vse izginjalo in kadar je slišala govoriti o veri, so povsod poudarjali samo to, kako je vera uspalvalno sredstvo za neuko ljudstvo.

Hudi pretresi za Kitajsko in tudi za njeno družino so se začeli, ko so Japonci vdrli na Kitajsko in kmalu zasedli tudi kitajsko prestolnico. Takrat je deklica prvič opazila, da budistični nauki o dobroti in plemenitosti ne drže. Japonci so tudi bili budisti, pa so kitajsko ljudstvo ropali in zločinsko ravnali z njim. Kje je tukaj doslednost? Zakaj se Japonci ne drže navodil Budovih v razmerju do vernikov, ki verujejo v istega Budo? Zakaj Buda ni kaznoval Japoncev in pokončal njihovih vojsk?

Takrat je začela obiskovati srednjo šolo. Živeli so v mestih južne Kitajske, kamor Japoncem ni bilo. Verski pouk ni bil več obvezen, vendar se je naučila Konfucejevih nauk; spoznala je njih globino in jih cenila. Toda v življenju jih nihče ni izvajal. Leta 1918 so v šole uvedli pouk o naukih velikega graditelja moderne Kitajske, Sunjatsena in pozneje so v šolah ukazali, da so se morali dijaki učiti govore in navodila maršala Čangkajška. Državni nauk o morali in pravičnosti je bil še bolj medel in plehek kot pa je bil že Konfucejev. Zato se mladina zanj niti najmanj ni ogrevala. Ko je boj proti Japoncem doživljal neuspehe in se je začela širiti slava tistih, ki se na severu in v hribih bore proti okupatorju, je mladino zajel val marksistične propagande. Ker šola ni dajala ničesar trdnega, so segali po Marxovih in Engelsovih delih. Dijaki so se na ilegalnih sestankih učili o tem, kako se je človek razvil iz opice, pri tem pa so črpali program za socialno in narodno revolucijo Kitajske v smislu komunističnih načel. Budovi, Konfucejevi, Sunjatsenovi in Čangkajškovi nauki so bili pozabljeni. Mladina se je odločala za načrte revolucionarnih akcij in te je pripravljala komunistična partija.

Dekliška leta so Yen vrgla v vrtinec; dasi je že sama v sebi čutila, kako jo razburja vse, kar se godi in kar gleda, je zgolj politična in aktivistična delavnost ni veselila in zadovoljevala. Čutila je, da ima v sebi nekaj več: hodila je v gledališče, udeleževala se je plesnih tečajev za domače narodne plesne, iskala je pot v svet Resnice, Dobrote in Lepote. Ako hoče biti svet popoln, tedaj mora znati človeštvu rešiti te ideale in jih tudi uresničiti. Resnico, Dobroto in Lepoto je učil Buda, a je ni uresničil. Razlagali so jih za njim čisto drugi. Novi čas bo prinesel uresničenje teh idealov. Niti pomisliti ni mogla na to, da bi bila tudi tokrat lahko razočarana! Sestanki na univerzah so bili polni navdušenja in snovanja lepih načrtov.

skupinah in posamič so se izpopolnjevali v naukih in gradili zlate gradove. V tem valovanju je počasi pozabljala na pesmice, ki jih je prepevala pred Budo stara mati. Okoli nje je bilo preveč krivic in udarcev.

Na božjo navzočnost v svetu je popolnoma pozabila. Vse jo je prepričevalo, da mora iz lastnih sil zgraditi sestav o vsebini sveta, sama mora odkriti resnico, in ko bo o tem na jasnem, bo skupno z drugimi začela ustvarjati raj na svetu. Ko je bila šestnajst let stara, je bila prepričana, da je svet že prišel na prag resnice in da novi red prinaša dobroto in lepoto. Toda v zadnjem letu študij na gimnaziji je morala poslušati predavanja, ki so bila nekaka primerjalna razlaga verstev in nauk o morali. Prvič je takrat zaslutila, da marksizem ni jasen in dovolj trden, vendar ni mogla mimo vtisa, da je morala le nekaj relativnega. Preštudirala je dela moralistov in mislecev za nekaj tisoč let nazaj, spoznala glavne nauke krščanstva, mohamedanstva in ostalih verstev. Spoznala je, kako raznolika je pot do resnice in kako zaviti so nauki o dobroti in lepoti. Izgubila je trdnost v presoji marksizma in dvom se je naselil vanjo. Otresala se je tega razmišljanja, toda počasi je spoznavala, da vedno bolj misli na to, kdo je Bog in od kod je tisto, kar je sama hotela doseči, ko je to končno trojstvo imenovala Resnico, Dobroto in Lepoto.

Ob koncu vojne se je 1945. vrnila v Peking in tam nadaljevala študij na univerzi. Partija je pridobivala, kumintang maršala Čangkajška je izgubljal. Dijaki so bili še bolj odločni kot prej za časa japonske okupacije. Nauk o svobodi, rešitvi socialnih vprašanj in o končni sreči človeštva je prihajal iz Moskve. Na univerzi so se pripravljali na komunistično zmago, le Yen ni nikdar storila zadnjega koraka in v partijo ni vstopila. Bila je prepričana, da to še ne more biti končni cilj, morala je počakati in si za tisto, kar jo je mučilo, ohraniti čast in svobodo. Vedela je, da na vprašanje, ali je Bog, še ni našla odgovora. Pač pa se je udeleževala vseh študentskih akcij in bila je med tistimi, ki so v prvih vrstah 1949. pozdravljali prihod rdeče vojske v Peking.

Razočaranje je prišlo kmalu. Komaj je komunistična vlada prevzela oblast, je najprej segla na univerze. Nič ji ni bilo za predhodno delovanje študentskih krožkov in skupin. Prosvetni minister je ukazal, da se morajo akademiki vsak teden udeleževati posebnih predavanj o komunizmu. Teh ur vsak teden je morala biti devet. In ukaz je bil prvo, kar je dijake raztogotilo. Sledili so drugi ukrepi: oblast je uvajala novi red, ki je lomil mnogo tega, kar je bilo mlademu človeku ljubo in sveto. Prišla so koncentracijska taborišča, mladina je od blizu spoznala, kaj so prinašali komunistični odposlanci iz Moskve.

Komunizem kitajskega naroda ni osvobodil; v deželo je prišel iz tujine in uvedel sistem, ki je trpljenje ljudem povečal. Uvedli so ukrepe, ki so odvzeli bogastvo vodilnim plastem, nastopili pa so novi ljudje, ki so bili do ljudstva še bolj brezsrčni kot pa prejšnji oblastniki. Nauk Resnice se ni uveljavljal ali izpopolnjeval, ljudje so morali slepo poslušati nauke, ki sta jih učila Stalin in Maotcetung. Nad vsem pa je vladal krut policijski režim, ki je odpravil sleherno svobodo.

Vendar se komunizmu Yen še ni mogla popolnoma oddaljiti. Še vedno so ji prijali nekateri nauki o zgraditvi sveta. Zlasti pa ji ni šlo v račun, da bi se morala odpovedati marsičemu, ako bi hotela grebsti za tem, kaj je Bog in, ali je, ali ni... Komunizem je trdno odgovarjal, da Boga ni in da je vera opij, hipnoza za ljudstvo. Vera je bila plod neznanstvenosti in je zajemala samo čustva, misli pa ni mogla zadovoljiti. Človek, ki se preda

veri, se vrže v svet, ki je poln sanj. Yen je celo prijalo, da je komunizem vero preganjal in da so se predstavniki ver morali pred komunizmom umikati, kakor da bi bili popolnoma brez moči in za njimi ni nikogar, ki bi jim pomagal ali jim nudil zatočišče. Ko je začela razmišljati o tem, kaj so na Kitajskem ustvarili misijonarji, ji je bilo žal, ko je videla, kako so komunisti njihove zavode in bolnišnice zapirali. Misijonarji, zlasti katoliški, so opravili ogromno delo na Kitajskem, ki ni bilo samo delo za širjenje vere, ampak je tudi pomagalo kitajski kulturni in moderni civilizaciji na noge. Yen je bilo žal, da so morali misijonarji proč, bilo ji je hudo, da je toliko dobrega propadlo, toda bilo je prav, da je vera izgubljala svoje postojanke in da so zapirali svetišča. Vera je končno mogla biti nekaj lepega in celo koristnega; za Yen pa je bilo vendar glavno le to, da se vera mora umakniti, ker ni — resnična...

Kaj je resnica? Kaj je Bog?

Yen je komunizem v dobrem letu toliko spoznala, da je sklenila zbežati čimprej iz Pekinga in odšla je najprej proti jugu. Tam je oprezovala za možnostjo, da bi mogla prekoračiti mejo. V letu 1950 je bila že v Hongkongu, angleški koloniji, na otoku, ki je tik pred kitajsko obalo, nasproti velikega mesta Kanton. V Hongkongu je vstopila v protikomunistični center in postala glavna sodelavka v raznih protikomunističnih ustanovah.

Kot dijakinja v šolah ni toliko stremela za tem, da bi v matematiki ali v jezikih bila med prvimi in da bi bila najboljša učenka. Bila je odlična, vendar sama pravi, da se za vsebino in pomen posameznih predmetov ni zanimala. Bilo ji je glavno samo to, da bi z njihovo pomočjo spoznala, kaj je resnica in kje je. Kakor doma, tako tudi v Hongkongu ni smatrala za svojo glavno nalogo protikomunizem; hotela je le spoznati, ali bo v tem okolju prišla bliže tistemu, kar je iskala: Resnico, Dobroto, Lepoto.

Brž je uvidela, kako je življenje v Hongkongu zelo različno. V primeri z onim na Kitajskem se je v Hongkongu živelo, kakor da bi bili v raj. Vkljub temu je prav v tem okolju doživela takoj v začetku hude udarce in bridke izkušnje in ti so jo pretresli v tolikšni meri, da se je skušala rešiti z begom v sanje, ki so jo že nekoč navdajale v otroških letih. Njeni sodelavci v protikomunistični ligi so menili, da je aktivnost vse in da bo za višje, lepše ideale in za takojšnje odgovore ljudem v notranjih stiskah časa dovolj odgovarjati pozneje, ko bo komunizem že odstranjen in ko se bodo kot zmagovalci vrnili v domovino. Yen je pa šlo zato, da dobi takoj odgovor o tem, ali je Vsemogočni ali ga ni... Ko ji bodo odgovorili, bo šla šele naprej in bo začela vpraševati, zakaj je Vsemogočni dopustil toliko gorja in zakaj ni zlo že zdavnaj iztrebil. Kamor je prišla, kjer se je ustavljala, je vpraševala ali pa navajala razgovor v smer, da so govorili o tem, kaj je Resnica, kje je Dobrota in kakšna je Lepota. Družbi tovarišev je začela že nekoliko presedati s svojim trmastim govorjenjem in kmalu so jo začeli klicati: gospodična Resnica, Dobrota in Lepota.

Jožef je bil eden izmed družbe, ki je bil katolik. Žalostno jo je opazoval in se ji pridruževal, ker je videl, kaj išče in bi ji rad pomagal. Prinašal ji je knjige z versko vsebino in razlago resnic ter sv. pismo. Vse je prebirala, vendar mu je odgovarjala, da njegov nauk ne prinaša resnico. Katoličani namreč ne živijo tako, kakor uče v svojih knjigah. Ko je skušal pojasnjevati, mu je razposajeno vračala: "Vi sami ste hipnotizirani! Sama

pa se ne dam hipnotizirati. Saj se Vam vidi, da ste pravi sanjač." Ko je vztrajal, mu je nekoč rekla: "Ohranite svoj katolicizem zase! Jaz imam vso svobodo in sicer tudi v verskem vprašanju. Nikdar mi več ne govorite o njem. Nikdar ne bom postala katoličanka, nikdar, dokler živim."

Menila je, da se je otresla poslanca. Sama je šla po svoji poti, vendar je iskala svoje trojstvo in upala, da ga bo našla. Toda Jožef se je vračal in ni izgubil upanja. Yen je začel prositi, da naj se odloči in spet prihaja vsaj včasih poslušat španskega misijonarja, ki je obvladal dobro kitajščino. Vabila dolgo ni hotela sprejeti, izgovarjala se je, da je preveč zaposlena. Tedaj jo je resno vprašal: "Vse študirate in za vse se zanimате! Prebrali ste razne knjige verske vsebine. Le zakaj se izogibate katoliškim knjigam? Če hočete biti res dosledni in se znanstveno o vsem prepričati, ne smete mimo katoliške literature! Na svetu je okrog 500 milijonov katolikanov. Ali se vam ne zdi, da ti ljudje zaslužijo tudi nekaj vaše pozornosti?"

Yen je postala nemirna. Spoznala je, da je imel Jožef prav in da katoliški literaturi ni bila pravična. Kajti nič ji ne bi moglo škodovati, če prebere tudi nekaj katoliških knjig; saj je prepričana, da katoliška vernica nikdar ne bo postala... Le odgovorov išče... In v tej skupini iskanka bi morala dopustiti tudi nazore iz katoliškega tabora. Kajti katolicizem more imeti tudi posebne odgovore za socialna vprašanja, za gospodarstvo, za vso kulturo.

Vsak četrtek je začela hoditi v cerkev, kjer je dopoldne španski pater dve uri razlagal nauke katoliške vere. Prihajala je z nezaupanjem — vsaj ob prvih predavanjih. V njej je bilo polno spominov, kako se je rušilo vse, kar je bilo v zvezi z vero. Nauki stare mame so zbledeli; ko je začela spoznavati nauke kitajskega verstva, so jo od tam odtrgali in ji ukazali, da naj veruje samo tisto, kar bodo naročali politični voditelji in komentatorji dnevnih aktualnosti. Pred španskim patrom je sedela nemirna; počasi se je umirjala, ko je pater začel razlagati darove trpljenja in potrpežljivosti. Potem je začela slediti njegovim mislim in je opazila, kako si želi, da bi vedela in slišala čim več. Bila je prepričana, da bo prišel trenutek, ko bo pater razkril, da so v njegovem nauku luknje... Po predavanjih je prihajal pater k njej in jo vpraševal: "Ali verujete?" Odgovarjala je: "Ne dam se uspavati!"

Ko je prihajala domov, je nregledovala vse, kar je brala o verah. Primerjala je katolicizem s konfucionizmom; pregledovala zapiske iz Engelsa in Marxa. Vero je zavračala, ker ni mogla verovati v početnika življenja. Nekega dne jo je pater ustavil in jo opozoril na zapestno uro: "Uro nosite in veste, da jo je napravil urar! Življenje imate in morate priznati, da je tudi to moral nekdo ustvariti." Yen je razmišljala: v urarja verujemo, ker ga vidimo pri delu, v Boga ne verujem, ker ga ne vidim... Prav na isti način ni mogla verovati, da je Bog vsemogočen in do broten. Učili so, da more Bog storiti le dobro in nikdar nič slabega. Toda dejstvo je, da so ljudje slabi in da je zlo na svetu. Zakaj je Bog dal človeku svobodno voljo? Ako je Bog dobrotar, tedaj ne bi smel dopustiti človeku tako nevarno sredstvo kot je svobodna volja, je pri sebi ponavljala.

Pater je dan za dnem prižigal sveče v Yenini duši in večal nemir, prilival olja k radovednosti. Prihajal je k njej in ji zastavljal kratka vprašanja. Čutila je, kako se zapleta v zanko, kako 'ne more več iz klopčiča vprašanj, ki terjajo odgovor. Neki večer se je vrnila domov in se vrgla ob postelji na kolena: "Reci mi, reci: ali si ali nisi? Ali si, ali si resničen in vsemogočen. Ko bom dobila odgovor, se Ti bom popolnoma izročila."

Pomagaj mi, prosim, pomagaj mi, da bi Te mogla s svojim razumom spoznati in priznati."

Njena molitev je bila uslišana, toda drugače kot si je zamišljala. Jožef je spet prišel na obisk in ji povedal, da bodo v največjem kinu v Hongkongu predvajali portugalski film o Fatimi. Šla je in je bila prepričana, da jo bo otroška zgodbica zabavala bolj, kakor vse druge storije iz verskih knjig. Toda zgodilo se je drugače. Bilo je prvič, da je po svojih otroških letih med filmom jokala; v kinu je bila tema in mislila je, da je nikdo ni mogel videti. Kako jo je pretreslo, ko je slišala, kaj Marija pravi otrokom in kako so otroci potem vztrajali pri svojih izjavah: raje bi umrli kot pa lagali. Komaj so gledalci prišli iz teme na ulico, se je Jožef odtrgal od družbe in šel v knjigarno čez cesto, kjer je kupil knjige o Fatimi. V kinu je najbrž opazoval Yen in videl njene solze... Podaril ji je knjige o Mariji iz Fatime.

Ko je prišla domov, je brž začela brati in ni nehala, dokler ni prebrala vsega do konca. Nič več ni mogla zanikati Marijinih besed. Pastirčki v Fatimi so bili neuki in si sporočil niso mogli izmisliti... Tudi je bilo nad 60.000 oseb navzočih, ko se je zgodilo tisto s soncem. Tudi slike v listih so čudež potrjevale.

Tedaj se je v njej resnično zamajalo. Ko je brala Marijine besede, kako naj molimo za grešnike in za resnični mir na svetu, je spoznala vsebino naročila, ki je bilo polno neizmerne ljubezni. Pozneje je priznala, da je tisti trenutek obljubila Kristusu, da bo verovala in da bo vse življenje posvetila temu, kako delati za božje kraljestvo in rešitev duš iz stiske. Bilo je prvič, da je pred Bogom priznala svoje grehe. Silno si je zaželela, da bi takoj kje dobila rožni venec in ga molila... Vendar ji je bilo nerodno, ker ni vedela, kako se moli... Šla je kupit molitvenike in začela brati o rožnem vencu... Ko je poprej hodila včasih k maši, se ji je vse zdelo brezpomembno in skorajda smešno. Po spoznanju Marije pa je takoj doumela misterij službe pri oltarju. Sveto pismo je sedaj prebirala drugače in odkrivala globine... Kristus se ji je odkril in zazdelo se ji je, da plava v brezbrežnem morju blaženstva. Čim bliže je prihajala vsebini vere, tem širše in veličastnejše je bilo morje.

Pater jo je krstil na velikonočno nedeljo leta 1953. Po krstu ni več čutila nobenih težav v vprašanju svobodne volje; v njej je živela zavest, da ni več sužnja, in lastno nadzorstvo nad samo seboj je naraščalo. Nič več ni bilo strahu pred hipnozo; polna je bila miru in sreče!

Boj med angelom in satanom je bil končan. Vsebina borbe proti komunizmu je dobila nov smisel; nekdo močnejši je stopil v njeno dušo in jo napolnil. Marija jo je pripeljala na prag krsta. Ne gre samo za borbo proti komunizmu; sama pravi, da poslej koraka v boj za božjo zmago.

Sedaj je Yen v Hongkongu znana pod imenom Marija. Tam vodi ogromno ustanovo, tiskovno organizacijo, ki ima v službi nad 230 časnikarjev in izdaja knjige, revije in več tednikov. Vendar je le redko v pisarni; mnogo mora potovati po svetu in večkrat na leto je v Evropi, kjer se udeležuje kongresov in pripravlja izdaje svojih knjig ter piše uvode za izdajo prevodov svojih knjig v razne jezike. Ko je bilo glavno delo opravljeno, se je podala v Rim, kjer je na zavodu Regina Mundi sklenila tri leta poslušati predavanja o teologiji za laike. Po posebnih navodilih svete stolice pa pripravlja novo izdajo svojih spisov in skrbi za sredstva, ki naj omogočijo, da bi čim več kitajskih akademikov prihajalo študirat v Rim ali Evropo.

DUH SVETEGA VINCENCIJA,

USTANOVITELJA MISIJONSKE DRUŽBE - LAZARISTOV

Piše BRANKO BOHINC, Toronto, Kanada.

VI. MISTIKA DELA

“Delajte bolj zato, da bi po delu našli stik z Bogom.”

Sv. Vincencij ni bil teoretik, bil je praktičen apostol. Zato ni razvil svoje posebne šole duhovnega življenja. Zajemal je iz tedanjih virov, a vse tako priličil in v sebi uglasil, da je vsemu dal svojo barvo. Zato upravičeno moremo govoriti o Vincencijevi duhovnosti, ki naj oživlja vse njegove duhovne otroke in vodi vse njegove ustanove.

Prav izrazita posebnost Vincencijevega duha pa je “mistika dela”. Poznal je kontemplativno življenje. Cenil in ljubil je kartuzijane, trapište, karmeličanke, kratko: vse kontemplativne redove. A zase in za svoje je izbral tako imenovano mešano ali apostolsko življenje. In sam je trdil, da je to življenje najpopolnejše, ker združuje v sebi oboje: kontemplacijo in apostolat. In končno, ali ni to življenje živel Kristus, ki je Vincenciju prvi in glavni vzor.

Kristusov apostol.

Vincencij hoče v svojih ustanovah nadaljevati Kristusovo življenje in delo. Zato se umika v samoto in gre med ljudi. Vsak njegov otrok mora združevati oboje. A tako, da oboje tvori eno celoto. Tudi v tem ne trpi narejenosti.

Rešitev je preprosta. Globoka notranjost samo po sebi vodi v apostolat. In apostolat ni nič drugega kot prekipenje globoke notranjosti. Ljubezen ne da miru, da ne bi nesel sreče, miru in božjega življenja tudi tistim, ki ga še nimajo. Žeja po Bogu pa tudi ne da miru, da bi se zgubil in raztresel med ljudmi, zato hrepeni po samotni molitvi in združevanju z Bogom.

To seveda velja predvsem za njegove misijonarje in usmiljene sestre. A tudi drugi sodelavci, ki so sicer v drugačnem poklicu in morejo le nekaj časa posvetiti karitativnemu delu, morajo svoje delo zasidrati v nadnaravno življenje. Tudi njihov apostolat mora izvirati ne le iz prepričanja in globoke vere, ampak tudi iz duše, ki je tako prežeta ljubezni in tako polna božje navzočnosti, da ne strpi, da ne bi ponesla tega življenja drugim. Od tod izvira ves apostolat in vsa karitas.

In končno, če je tudi karitativno delo nadaljevanje Kristusovega dela, potem je že po sebi jasno, da mora izvirati iz tistih nadnaravnih virov, kakor je izviralo pri Kristusu.

Samo ta močna nadnaravna miselnost more zavarovati karitativne organizacije, da ne zaidejo v zgolj zunanje delovanje, zbiranje denarja in

razdeljevanje revežem, kot da bi bile samo "hranilnice ubogih". S tem bi jim bil zadan smrten udarec.

Ni karitas nameček krščanskega življenja, ni propaganda vere, smo rekli, biti mora pristen izraz resnično globoke vere in nadnaravnega življenja. Iz teh globin izhaja, še bolje: izhaja iz Kristusa in se vrača h Kristusu. Zato materialna podpora predstavlja le manjši del tega, kar se po dobroteljih organizacijah mora izvršiti. Neprisiljeno a zanesljivo mora biti končni cilj duša. To pa more biti le, če naravno in samo po sebi vse delo vre iz preobilja notranjega življenja.

Tako tudi tisti, ki se morejo le delno posvetiti temu apostolatu, niso oproščeni skrbi, da grade predvsem svojo notranjost.

Stik z Bogom.

Cilj vsake duhovnosti je združenje z Bogom, ker to je cilj našega prizadevanja, da to združenje dosežemo za vso večnost. Duhovne smeri pa kažejo razna pota do tega združenja. Kontemplativci ga iščejo predvsem v bogomiselnem življenju; ljudje v svetu v izpolnjevanju svojih dolžnosti; Vincencij v apostolatu.

Svojo misel je točno izrazil s temile besedami: "Ne delajmo toliko zato, da bi delo dovršili, ampak bolj zato, da bi po delu našli stik z Bogom." Pravijo, da je s tem Vincencij nakazal svojsko pot kontemplativnega združenja. Ne kot običajno z bogomiselnostjo, ampak z delom. Odkril je mistiko dela!

Ni samo izraz notranjega življenja njegov apostolat, biti mora tudi ves naravnan v to, da človeka združi z Bogom. In to je prvi cilj Vincencijeve delavnosti. Kakor se v samoti in molitvah in premišljevanjih kartuzjo, bodite mirni, vi ljubite, toda ne le z besedo in sladkim čustvom, kar zijanci zedinjujejo z Bogom, tako se Vincencij združuje s svojim delom.

Seveda pa zaradi tega terja od človeka veliko notranje moči. Stati sredi sveta, v metežu življenja ohranяти toliko notranjega miru, da je tudi delo neprestano poduhovljeno in tako izvršeno, da me vodi do pravega kontemplativnega cilja: združenja z Bogom, tako življenje zahteva osebnosti. In sv. Vincencij je taka osebnost bil.

S tem seveda od svojih veliko zahteva. Združevati morajo dva, prav zaprav nasprotujoča si elementa: notranjo zbranost v Bogu in delo med ljudmi in za ljudi.

To je mogoče doseči le z neprestano vajo v božji pričujočnosti, s postojnim obujanjem dobrega namena, ki delo posvečuje, in s skrbnim prizadevanjem za duhovno življenje. Da to doseže pri svojih, ni odstopil od zahteve, da vsak dan premišljujejo, si izprašujejo vest, pogosto ves dan vsaj za trenutek pomislijo na Boga, v njih pričujočega. Končno je vse to strnil v tisto svojo vajo, ki naj vse to doseže: iskanje in izpolnjevanje božje volje. V to je obsežena pogosta misel na Boga, dober namen, nadnaravno gledanje. Zato je potem vse delo res po božji volji, je nadnaravno, posvečeno in plodno za apostola samega in za duše, med katerimi dela. Kratko: tako delo zedinjuje z Bogom.

Tako se delo spremeni v molitev in se zgodi tisto, kar ustvarja v apostolu popolno harmonijo; delo ni nič manj božje kot molitev in molitev nič manj človeška kot delo. Povsod je ves človek, toda povsod božji

človek. Potem samo po sebi tako delo vodi do cilja: združenja z Bogom, posebno pa še, če na to pomislimo.

Tako je Vincencij s svojim življenjem načrtal pot in s svojimi nauki dopovedal, kako naj žive njegovi duhovni otroci, če hočejo zares dedovati njegovo dediščino.

Na nas je, da v svojem stoletju postanemo veliki apostoli. Brez narejenosti in hvalisanja, a vedno v prvih vrstah, kjer je treba truda in napore za božje kraljestvo. Take nas želi imeti sv. Vincencij. Čakajo nas velike naloge. Zmogli jih bomo le, če bomo polni Vincencijevega duha.

Brez njegovega duha pa utegnemo napraviti bogato dediščino in napraviti sramoto svetniku, ki je velikan po ljubezni, notranjem življenju in apostolskem delu.

In če je rekel usmiljenim sestram čudovito besedo: vaš poklic je ljubezen, velja v veliki meri tudi za ostale apostole in karitativne delavce: vaš poklic je ljubezen. Vsak mora biti zajet v ta božji krogotok ljubezni: iz Gospodovega Srca izvira, po karitativnih delavcih in apostolih se pretaka med uboge in po njih spet vrača k praviru: Bogu. S tem bomo tudi dvajsetemu stoletju dokazali, da še živi naš Bog, Bog ljubezni.

K O N E C

REPORTAŽA V SLIKI IN BESEDI IZ JAPONSKE

(Poslal o. Vl. Kos S.J.)

Ko dosežejo dečki 3., 5. in 7. leto, deklice pa 3. in 7. leto, jih starši praznično oblečejo in privedejo v krajevni budistični tempelj, da jih predstavijo njih varnostnim božanstvom in jim izprosiyo naklonjenosti, zdravja in uspeha. A misli o grehu bi v takšnih molitvah zaman iskali. Tudi šintoistične molitve ne poznajo priznanja greha. Zdi se, da je pravo priznanje greha božja milost; da vanjo vstopi pojem pravega Boga. Vsaj na zunaj pri nas poganski molilci ne kažejo zavesti grešnosti.

Tragika tega in podobnih običajev je v tem, da je toliko želja in potrebe na človekovi strani, na strani bogov pa ni odziva. In čeprav živimo v 20. stoletju, je še zmeraj možno, da v kipih bogov prebivajo na njim lasten način zli duhovi. Zakaj bi ne, ko pa res bivajo. Ni brez razloga nadangel sv. Mihael, patron Japonske.

MOČNEJŠI OD SMRTI

KANADSKI MUČENCI - ZGLEDI, KI VLEČEJO

Piše JANEZ KOPAČ C.M., Toronto. — Nadaljevanje.

II. del

Med Petunci.

Kakih trideset milj jugozapadno od Huronije je prebival indijanski rod z imenom Petunci. S Huronci so živeli leta 1639 v prijateljskih odnošajih. Njihov jezik je bil zelo podoben huronskemu. Med te Indijance je sedaj poslal superior Hieronim Lalemant misijonarja Karla Garniera in Izaka Joguea. Huronski čarovniki so ju že vnaprej med Petunci razupili. Dospela sta med nje prav v času, ko je med njimi razsajala tista bolezen, ki je pred kratkim divjala po Huroniji. Misijonska pot k njim je bila zelo težavna: po snegu in ledu. Ponovno sta se izgubila v snežnem gozdu in že mislila, da bosta zmrznila. Ko sta dospela k Petuncem, so jima povsod zapirali vrata. Le sem pa tja sta našla kakega dobrega Indijanca, ki ju je prenočil. Tudi k umirajočim so ju včasih klicali. Često sta šla po trideset in še več milj po snegu samo, da bi rešila eno dušo umirajočega Indijanca. Pa nista bila v življenjski nevarnosti le na samotnih potih po gozdovih, ampak tudi v vaseh. Poglavarji so ju morali često skrivati pred razjarjenimi Petunci. Kajti v katerokoli vas sta prišla, so že prišli pred njima njuni sovražniki in so ju razupili. Ko je Jožef Chihwatenhwa zvedel, kako trda jima gre med Petunci, jima je prišel na pomoč, ju branil in se na vse načine trudil, da bi jima pridobil ugled. Vsi trije so se po treh mesecih brezuspešnih naporov prepričali, da čas za oznanjevanje evangelija Petuncem še ni napočil. Vendar je bil njihov trimesečni misijon med Petunci uspešnejši kot so mislili. V teh mesecih so si dobro ogledali ozemlje, naredili zemljevide z oznakami vasi in poti; spoznali so značaj in običaje Petuncev in se dobro naučili njihovega narečja. Obiskali so nad tisoč družin, krstili več umirajočih in jih vsaj nekaj pridobili za katoliško vero. Superior Lalemant je pisal v Francijo: "Ta misijon je bil izmed vseh najbogatejši, ker so bili križi najtežji in bridkosti najobilnejše."

Poleti l. 1640, nekaj dni po osem dnevnih zaprtih duhovnih vajah v Trdnjavi Svete Marije so Irokezi ubili v gozdu Jožefa Chihwatenhwa, kar je bila velika izguba za misijone v Huroniji. Naslednje leto je šel misijonar Garnier zopet na misijonsko pot med Petunce. Sedaj je moral še več pretrpeti. Poglavarji vasi so obljubili celo denar tistemu, ki bo misijonarja ubil. Ponovno je le po posebni božji Previdnosti ušel smrti. Več mesecev se je trudil med Petunci, a spet je imel zelo malo uspehov. Le nekaj umirajočih je krstil in nekaterim približal lepoto katoliške vere, da so se začeli vsaj zanimati zanj.

Na višku apostolske gorečnosti.

Predstojniki so videli, da se bo misijonar Garnier uničil s temi misijonskimi pohodi k Petuncem, ki prinašajo tako malo uspehov, združeni so pa s tako mnogimi nevarnostmi za življenje. Po drugi strani pa tudi niso hoteli zavirati misijonarja v njegovi gorečnosti. Zato so ga nastavili na veliko misijonsko postojanko Svetega Jožefa, dvajset milj jugovzhodno od Trdnjave Svete Marije. Ustanovil jo je pred leti misijonar Brébeuf. Vas je štela nad dva tisoč prebivalcev, torej obsežno področje za Garnierovo gorečnost. Nekaj dni po njegovem prihodu v to vas je na smrt zbolela trinajstletna deklica, hči največjega čarovnika v Huroniji. Prezirajoč nevarnost, je šel misijonar k njej in jo je začel pripravljati na krst. Ko je oče videl, da jo hoče misijonar krstiti, ga je skušal s silo zapoditi iz hiše. A tedaj se potegne zanj dekle. Odločno reče očetu: "Tu ne boste odločali vi, ampak jaz. Hočem biti takoj krščena, ker želim priti v nebesa." Oče je ostrmel brez besede, le opazoval je misijonarja, ki je deklico krstil. Občudoval je blaženi mir, ki se je pri krstu razlil nad deklico. Umrla je, kakor da bi sladko zaspala. Odslej je čarovnik nehal sovražiti misijonarje. Misijonar Garnier je veliko pridobil na ugledu. Spreobračal je pogane v množicah. Njegova gorečnost za duše je postala brezmejna. Pozabil je na spanje in na jed, kadar je šlo za reševanje duš, pa četudi za rešitev le ene same duše. Večkrat ga je Bog čudežno rešil smrti v viharju ali ko je zašel v snegu. Da je rešil le eno dušo, je prehodil po petdeset milj v najhujši vročini ali najbolj mrzli zimi. V tem mu je bil pozneje podoben veliki slovenski misijonar Baraga. Če z besedami ni mogel rešiti duše, jo je skušal z ljubeznijo. Bolnike je nosil na hrbtu po milje daleč na njihove domove in ostal toliko časa pri njih, dokler niso okrevali. Njegova nesebičnost in sočutna ljubezen, čar njegove svete postave in njegove žive, proseče oči so ganile tudi najbolj trdovratne grešnike. Včasih se je kdo spreobrnil samo, ko je pogledal misijonarju v oči, tako ga je presunil misijonarjev ljubeznivi pogled. Pri spreobračanju mu je pomagal tudi angel varuh: tako njegov kakor angel varuh tistega, ki ga je spreobračal. Indijanci so trdili, da so večkrat videli ob misijonarjevi strani mladeniča nenavadne lepote, ki jih je spodbujal, naj poslušajo misijonarja. To milost mu je Bog naklonil zato, ker se je vedno zaupno priporočal svojemu angelu varuhu na vseh svojih misijonskih potih in pri vsem misijonskem delu. Pri ogromnem misijonskem delu na svoji veliki misijonski postaji je še vedno našel čas, da je šel včasih misijonarit tudi k Petuncem.

Na zadnji postojanki.

L. 1646 so Petunci sami zaprosili za misijonarja. Postali so misijonarjem bolj naklonjeni. Pa tudi večje število Huroncev, ki so iz strahu pred Irokezi pribežali k Petuncem, so si misijonarjev želeli. V oktobru 1646 se je k njim preselil misijonar Karel Garnier in sicer v vas Etharito, ki je bila pod zaščito sv. Janeza Evangelista; misijonar Leonard Garresu pa v vas Ekareniondi pod zavetje evangelista Mateja. Oba sta vsak v svoji vasi zgradila kapelo za kristjane. Velikih uspehov pa nista imela. V dveh letih je bilo komaj 184 spreobrnjenec, a še od teh največ umirajočih. Na Garnierovi bivši postojanki pa je tedaj 4. julija 1648 misijonar Anton Daniel že dosegel palmo mučeništva. Patra Garniera je ta novica v živo zadela;

lotila se ga je skoraj sveta zavist. Pisal je svojemu bratu v Francijo: "Naj bo zahvaljen Bog, ki me je zaradi grehov kaznoval in mi odklonil krono, katero je poklonil misijonarju Danielu." Vendar pa konča pismo z upanjem na skorajšnje mučeništvo: "Zares, moj brat, gledam nase kot na žrtev, ki bo kmalu darovana na oltarju." Še je doživel in preživel mučeniško smrt misijonarjev: Brébeufa in Karla Lalementa; doživel je razdejanje Trdnjave Svete Marije, katero so misijonarji sami porušili, ko so se s Huronci umaknili na Krščanski otok (Christian Island). Od Trdnjave Svete Marije so ostale le razvaline in polomljene palisade, kot simbol uničenega huronskega rodu.

Misijonarja sta kljub vsem tem preizkušnjam nemoteno nadaljevala misijonsko delo med Petunci. Vendar je kmalu prišel konec tudi za misijonarja Karla Garniera. 7. decembra 1649 popoldne so Irokezi vdrli v njegovo misijonsko postojanko prav tedaj, ko so vojaki, ki bi morali braniti vas, bili odsotni. Šli so namreč prav ta dan zjutraj vohunit za Irokezi. V vasi je nastala velika zmešnjava. Mnogi so skušali uiti. Irokezi so vse, katere so našli, na mestu pobili, koče pa sproti požigali. Ker so se Irokezi bali, da se bodo petunski vojaki kmalu vrnili, so hiteli z uničevanjem. Trgali so materam otroke iz naročij in jih na mestu poklali; pobijali so žene in starčke ter jih sproti metali v ogenj. Misijonar Garnier je skočil v kapelo, kamor so se zatekli kristjani in jim je zaklical: "Obsojeni smo na smrt, dragi bratje! Priporočite se Bogu in se skušajte rešiti z begom! Ohranite vero in naj vas smrt najde v milosti božji!" Blagoslovil jih je in jim dal odvezo od grehov; nato so kapelo zapustili in se razbežali. Ko so ga zvesti kristjani prosili, naj beži z njimi, je odklonil, češ da se mora žrtvovati za umirajoče, ki v teh usodnih trenutkih ne smejo ostati brez duhovnika. Srce mu je prekipovalo od veselja, ko je videl, da je tudi zanj napočila ura mučeništva, po kateri je tako hrepenel, in da bo omahnil sredi apostolskega dela kot žrtev za rešenje Indijancev. Tekal je od koče do koče, dajal odvezo od grehov, krščeval, tolažil in hrabil umirajoče. Tako je bil zaverovan v apostolsko delo, da še zapazil ni Irokeza, ki se mu je približal. Irokez je pomeril puško v misijonarja; krogla ga je zadela v prsi. Pri priči se je zgrudil na tla in se za hip onesvestil. A le za hip. Kmalu je prišel k zavesti in začel moliti. Ozrl se je okrog sebe in zagledal, da le nekaj korakov proč od njega umira mož. Napel je vse sile, da bi se privaril do njega in mu pomagal v smrtnem boju. Nek Irokez je zapazil, da se misijonar še premika, zato mu je prav v hipu, ko je še hotel pomagati umirajočemu sosedu, presekal glavo, da so osteklenele tiste lepe krotke oči, ki so ganile toliko grešnikov in jim izprosile izpreobrnjenje.

Kristjani, ki so se rešili, so šli povedat misijonarju Garreau-ju, kaj se je pripetilo v Ethariti.

Misijonar je prihitel na kraj nesreče. Strašen prizor! Kupi mrtvih trupel, ki so bila vsa razmesarjena in razsekana: duh po ožganem mesu ter kupi pepela in razvalin. Šele po dolgem iskanju je našel med kupi trupel truplo misijonarja Garniera, pokrito s krvjo in pepelom. Slekkel je del svoje obleke in oblekel za silo golo truplo mučenca in ga pokopal na kraju, kjer je prej stala kapela, od katere je ostal le še kup pepela.

Po vsem katoliškem svetu so ta dan praznovali praznik brezmadežnega spočetja Marijinega, skrivnost, katero je misijonar Karel Garnier tako zelo častil. Marija Brezmadežna, katera ga je —kot je sam trdil— nosila

skozi vso mladost v naročju, da se ni omadeževal, in ga postavila v Jezusovo Družbo, ga je ta dan za večno vzela v svoje brezmadežno naročje kot slavnega mučenca in velikega misijonarja svete Cerkve.

Svetnikov pomen.

Vemo, da vsi svetniki pri Bogu za nas prosijo. In toliko mogočnejši priprošnjiki pri Bogu za nas so, kolikor večjo slavo so pri Bogu dosegli in kolikor bolj goreče nas ljubijo v Bogu.

Misijonar Karel Garnier je že na zemlji neizmerno ljubil vse ljudi, tudi največje grešnike; te še prav posebno. Vse je storil zanje, samo da jih je spreobrn timer. Isto poslanstvo vrši tudi danes v nebesih. Priporočajmo mu najbolj zakrknjene grešnike in brezbožnike v domovini in po vsem svetu, in še zlasti vse zakrknjene pogane po misijonskem svetu. Nam vsem, zlasti pa naši mladini je misijonar Karel Garnier privlačen zgled apostola. Celo življenje je reševal druge, še v smrti prav zadnji hip, ko je —sam umirajoč— hotel pomagati umirajočemu možu poleg sebe.

Ali se ob takih zgledih slovenska mladina še more prepustiti lagodnosti življenja? In to sredi dvajsetega stoletja, ko milijoni ljudi tonejo v poganstvu in brezboštvo?! Mi potrebujemo novih in številnih Karlov Garnierov tudi med slovensko mladino.

Sveti mučenec Karel Garnier, prosi za nas in obudi med nami novih apostolov in misijonarjev, ki bodo šli reševati duše in širiti božje kraljestvo na vse strani sveta, za ceno kakršnihkoli žrtev, tudi za ceno lastnega življenja!

PREMIŠLJUI . . .

Dve milijardi in 635 milijonov ljudi je na svetu.

Miljarda in 720 milijonov zemljanov ni krščanske vere.

Od vsakih petih ljudi trije niso krščeni.

Od vsakih petih ljudi štirje niso katoličani.

Azija sama ima milijardo in 345 milijonov ljudi, torej več kot polovico človeštva, in samo trije odstotki so katoliške vere.

Za Azijo in Afriko, ki skupaj štejeta milijardo in 563 milijonov ljudi, je samo dvajset tisoč duhovnikov.

Francija ima pa 43 milijonov ljudi in štirideset tisoč duhovnikov.

Res je: misijonsko delo Cerkve se je komaj začelo.

Kako veliko je človeško morje in kako malo je ribičev!

“Hodite za menoj in napravil vas bom za ribiče ljudi” (Glej: Mt 4, 19).

Boj in trpljenje makedonskih uniato

BRANKO BOHINC, Toronto, Kanada.

Morda so poleg Rusov danes Makedonci najbolj zreli za zedinjenje s katoliško Cerkvijo.

V svojih apostolskih načrtih smo Slovenci gledali bolj na Daljni Vzhod, kot na bratski narod, ki živi v mejah Jugoslavije. Pod vplivom vele-srbske miselnosti smo morda sami nosili predstavo, da so Makedonci le Južni Srbi. So pa samostojen narod s svojim slovanskim jezikom, ki ni ne srbski ne bolgarski, ampak makedonski. In tragično je, da od kralja Sa-muela, ki je ustvaril Veliko Makedonijo in na tako krut način propadel, pa do najnovejše povojne dobe Makedonci niso bili samostojni. Tudi da-našnja samostojnost je problematična in tudi danes je makedonski narod še razdeljen, saj ima močne skupine v Grčiji in Bolgariji. V obeh državah pa je teženje, da se Makedonci vtope in izginejo.

Njihov boj za svobodo in neodvisnost je tesno povezan s prizadevanjem za zedinjenje. Prav letos je preteklo sto let, odkar se je gibanje za ze-dinjenje pričelo. Bil je trenutek, ki smo ga katoličani zamudili. Stoletno preganjanje in stoleten odpor je zedinjeno Cerkev skoro uničil, vse, ki so ostali trdni, pa izčistil. Še danes se razdiralno delo nadaljuje, morda še bolj pretkano kot kdaj prej. In še danes se morajo katoličani vzhodnega obreda v Makedoniji boriti za svoj obstoj. Ker o tem vprašanju "Katoliški misijoni" niso še nikdar podrobno pisali, je prav, da napišemo kratko zgodo-vino preteklih sto let, še bolj podrobno pa dogodke v zadnjih desetih letih in sedanji položaj.

Iz razumljivih razlogov bodo iz novejše dobe morala kakšna imena izostati, kajti ljudje so še vedno pod terorjem Komunistične partije in bi postali žrtev komunističnih šikan. Vendar ne bomo zamolčali nobenega dejstva. Ta dejstva pa so kakor krik obsodbe in krik po svobodi in demo-kraciji. Tako močna so, da ni treba nobenega podčrtavanja in nobenega izbiranja krepkih besed. Sama po sebi zadostujejo in sama po sebi govore tako živo, da se ob tej besedi mora zganiti vsako katoliško srce.

In to je končno namen tega poročila, da se zavemo svoje katoliške dolžnosti in pripravimo na čas in uro, ko se bo blagi makedonski narod mogel svobodno obrniti na katoliško Cerkev s prošnjo, da ga sprejme v svoje naročje. Tako uro smo enkrat zamudili, ne dopustimo, da bi jo za-mudili še drugič.

In mladi ljudje, ki ne vedo kam s svojim idealizmom, naj se zamislijo v dejstvo, da se bliža čas, ko se bo slovanski Vzhod odprl. Kdo bo takrat pripravljen? Kaj danes storimo za to pripravo? Koliko imamo duhovnikov vzhodnega obreda, ki bodo mogli tisto uro prodreti v Makedonijo, Bol-garijo, Rusijo? Čudno bi bilo, da bi bili pripravljeni Francozi in Španci in Nemci, ne pa mi Slovani. In unionistični centri v teh narodih so naša obsodba.

I. STOLETNICA MAKEDONSKE UNIJE.

V nasprotju s florentinsko unijo se je unija v Makedoniji pričela od spodaj navzgor. Slovanski Makedonci in Bolgari niso več mogli prenašati

grškega jarma. Slavna ohridska patriarhija je bila ukinjena in v liturgiji je bil slovanski jezik zamenjan z grškim. Sledi verskega in kulturnega središča v Ohridu, ki so ga ostvarili učenci sv. Metoda, zlasti dve veliki osebnosti: Kliment in Naum, so skoraj izginile. Ostal je le spomin slavne preteklosti, ki je še danes zapisan v razvalinah Klimentove šole, tolikih cerkvah, ki jih krasi čudovite freske, občudovane od umetnikov vsega sveta, in ne nazadnje: v trdnjavi Samuela, poglavarja svobodne Makedonske države.

Helenizacija izkosrčne grške pravoslavne cerkve je vse te spomine hotela izbrisati.

Ko pa je dal turški sultan Mohamed II. večjo svobodo kristjanom, so se začeli tudi Makedonci narodno probujati. Rusija in Francija sta to gibanje podpirali. Delo je bilo težko, saj n. pr. v Ohridu l. 1845, kot poroča Rus Grigorović, skoraj ni bilo človeka, ki bi znal svoj jezik, grški vpliv je zadušil vse: vse šole so bile grške in niti v cerkvi ljudje niso slišali svojega jezika.

Da rešijo svoj narod in svoj jezik in svojo kulturo, so vplivni možje iskali stik s katoličani. V Bolgariji so med pribeglimi Poljaki delali zlasti pavlinci, resurekcionisti in asumpcionisti, v Makedoniji pa skoro izključno lazaristi. Kasneje so jim prišli na pomoč šolski bratje, jezuiti in dominikanci. Delo misijonarjev in sester usmiljenk se je širilo iz dveh žarišč: Soluna (1842) in Bitole (1856). Začetek unije je bil poln upanja, potem so sledili težki boji in nazadnje je unija skoraj razpadla.

Koncem 19. stoletja je bilo na makedonskem ozemlju okrog 60.000 uniatov, tik pred prvo svetovno vojno še kakih 10.000, danes jih je le okrog 3.000. Zanimiva in poučna je burna zgodovina makedonskega misijona. Zato je prav, da jo ob stoletnici osvežimo, posebno ker vstaja novo upanje, da bodo otroci sv. Vincencija to delo nadaljevali.

Upapoln začetek.

Bilo je v letu 1859. V Kukušu so verniki cerkve sv. Jurija napisali na vrata, da so s 1. marcem dobili nazaj svoj materini jezik. Že trikrat so za to prosili svoje cerkvene poglavarje, a zastonj: Grki so ostali zvesti svoji grški politiki. Zato so se obrnili na papeža Pija IX. s prošnjo, naj jih sprejme, jim pusti obred in domači jezik, jim da svoje cerkvene poglavarje, oni pa bodo priznali oblast in avtoriteto papeža in katoliške Cerkve. Gibanje v vaši Kukuš, ne daleč od Soluna, je vodil tamkajšnji učitelj Nako.

Iz njihove prošnje se vidi, da jih ni vodil samo narodnostni vidik. Pritožujejo se nad nevrednimi duhovniki, posebej nad škofom Meletijem. In jasno izražajo željo, da hočejo zedinjenje iz notranjega prepričanja.

V središču gibanja, ki se je sprožilo v Kukušu in se je potem z bliskovito naglico širilo v okolici Soluna, je stal g. Bore C.M. Z vso naklonjenostjo in uvidevnostjo je poslušal njihove prošnje in jih tolmačil Sveti Stolici. Že leta 1855 je rešil iz turških ječ dva brata Svištov, vplivna moža, ki sta postala katoličana. In ko je padel v nemilost pravoslavni škof Galati Benjamin, ki je pisal svetemu očetu, pa ga je zato patriarh dal zapreti, je bil spet g. Bore tisti, ki je posredoval, mu priboril svobodo in ga tudi pridobil, da je postal katoličan. Prav tako je rešil časnika Dragana Cankova, ki je potem igral veliko vlogo v bolgarski in make-

SLOVENSKA NOVA MAŠA PO VZHODNEM OBREDU

V nedeljo 19. aprila 1959 je bil posvečen v Rimu slovenski jezuit oče *Silvin Eiletz S.J.* v duhovnika bizantinsko slovanskega obreda.

Prinašamo nekaj slik z obredov posvetitve in nove maše. Svečano posvetitev, ki je bila v zavodu za vzhodno bogoslužje "Russicum" v Rimu je opravil ruski škof vzhodnega obreda, msgr. Katkov, ob navzočnosti več duhovnikov in ob asistenci slovenskih jezuitov, pp. Korena in Žužka Ivana S.J. Vse obrede posvetitve je spremljal ruski zbor pod vodstvom dirigenta p. Pichlerja. V ponedeljek 20. aprila je p. Silvin Eiletz pel svojo prvo daritev v cerkvi sv. Klementa pri oltarju sv. Cirila. Soslужitelja sta bila direktor "Russicum", p. Horaček in p. Žužek. Svečano novo mašo, ki so ji prisostvovali gen. asistent, p. Prešeren S.J. in rev. Marko Kranjc, ki je zastopal novomašnikove starše, je

povzdignilo petje ruskega zbora. Istega dne je novomašnik po vaticanskem radiu pri večerni oddaji pozdravil svoje starše, brate in svakinje. Nagovoril jih je najprej v španščini, potem pa še v slovenščini. Ob koncu jim je podelil novomašniški blagoslov.

V nedeljo 26. aprila je novomašnik ponovil svojo novo mašo v kapeli šolskih sester na Via dei Coli, v Rimu. Ob vходу je bil naš slovenski napis "Novomašnik, bod' pozdravljen". Po sv. maši so mu čč. sestre priredile zakusko, pri kateri je novomašnika nagovoril p. J. Prešeren S.J. in č.g. Kranjc. Slovenske sestre so pskrbele, da se je novomašnik počutil kot doma ter so mu tako olajšale odsotnost staršev. Sestra pred-

nica ga je obdarila s torto v obliki misala. Svojemu odličnemu sodelavcu s področja za vprašanja zedinjenja k novi maši čestitajo tudi "Katoliški misijoni!"

donski uniji. Hotel je pa seveda imeti zagotovilo, če je prestop v katoliško Cerkev iskren. In prav Dragan Cankov mu je lepo odgovoril: "Da. Pred Bogom izpovedujem, da prestopam iz notranjega prepričanja. Nič ne moremo proti resnici. In če bo treba za resnico trpeti, upam, da bom dobil dosti milosti od zgoraj." In prav Dragan Cankov je s svojim listom "Bolgaria" začel s propagando za unijo. In v težkih bojih za njen obstoj, je vedno stal v prvih vrstah.

Čim se je začelo gibanje v Kukušu, sta šla tja dva misijonarja in že meseca julija se je pridružilo uniji 79 hišnih gospodarjev z vsemi družinami. Z njimi so prestopili tudi štirje duhovniki. Leta 1874 je bila vsa vas v celoti (5 do 6 tisoč duš) v uniji in ves čas žarišče unije.

Pogumni Makedonci v Kukušu so spravili na noge Bolgare v Carigradu. Že omenjeni Cankov je zbral okrog sebe izobraženstvo, duhovnike in tudi škofe. Na njihove zahteve je ostala grška cerkev gluha. Zato so naslednje leto sklenili unijo s katoliško Cerkvijo. Bilo je okrog 3000 vernikov z dvema arhimandritoma Makarijem in Sokolskim. Od teh je pozneje igral veliko vlogo Sokolski.

Tudi ti so v svoji prošnji naglašali, naj imajo Bolgari svoje samostojno cerkveno predstojništvo. Nikakor niso pristali, da bi pripadali pod latinsko cerkveno oblast. Pač pa popolnoma priznavajo podrejenost Sveti Stolici. S tem seveda zavračajo oblast carigrskega patriarha. Nad seboj priznavajo edinole papeža kot vrhovnega poglavarja in ga prosijo, da jim ostane vzhodni obred in slovanski jezik v liturgiji.

Posredovanje misijonarjev je v vseh točkah bilo potrebno in tudi uspešno. Kajti apostolski patriarh v Carigradu je bil rezerviran, prefekt Propagande v Rimu kardinal Barnabo pa enostransko poučen. Tako so takoj ob začetku nastopile težave, ki so se vrtele posebno okrog vprašanja samostojnega bolgarsko-makedonskega cerkvenega predstojništva.

Gibanje pa je rastle in v navdušenem govoru je eden od izobražencev Manol Ivanov dejal, da vsi Bolgari in Makedonci žele v katoliško Cerkev. Škof Makarij pa je še dodal: "Ne vstopamo v novo Cerkev, ampak v Cerkev, ki smo jo zapustili v desetem stoletju."

G. Bore je spremljal delegacijo v Rim. Škof Sokolski je bil imenovan za voditelja bolgarske cerkve. V Rimu je prišlo takrat do kritičnih trenutkov prav zaradi imenovanja cerkvenega poglavarja. Sokolski je bil imenovan za vikarja katoliških Bolgarov, on pa je zahteval, da je imenovan za poglavarja vseh Bolgarov, ker se vsi hočejo zediniti. Vedno je posredoval g. Bore, Sokolski je bil imenovan in Pij IX. je dal obljubo: "Ko vas bo 500.000 zedinjenih, boste dobili patriarha."

Delegacija se je vrnila. Turška Porta je vikarja potrdila in ustanovljena je bila tako imenovana samostojna "bolgarska cerkev". Ta izraz je našla in dala turška vlada in se je ohranil na škodo unije do danes.

Pod to unijo so pripadali Makedonci, ki vsekakor tvorijo svojo narodnost in danes pravzaprav Makedonci ohranjajo zadnje sledi tako lepo začete unije.

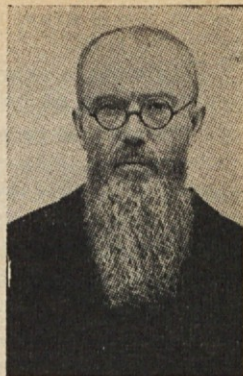
Za Kukušem so se kmalu ostvarila nova središča gibanja za zedinjenje, zlasti okolica Soluna, Janice, Bitole, Kavadarcev in Gevgelije. Ko so lazaristi za Makedonijo in Bolgarijo ustanovili semenišče v Zejtenliku, so s tem postavili temelj, saj unija se je vzdrževala z domačimi duhovniki in propadala, če teh ni bilo.

(Sledi.)

MAKSIMILJAN KOLBE

NORČEK NAŠE LJUBE GOSPE

Priredil RUDA JURČEC

XV.

Članek v reviji je tudi navajal, da bo "Resnica zmagala in da ne bo nikdar podlegla. Mojster laži je satan, ki se bo z vsemi sredstvi trudil, da bi spravil čim več ljudi v svoj tabor. Toda poražen bo in ure njegovega poraza so že štete."

Vsi so razumeli, kam te besede merijo. Sam se je v samostanu, v delavnicah, strojnih dvoranah obnašal tako, kakor da pričakuje, kaj se bo zgodilo, da ve za bližino konca...

Čaka, samo čaka! Že dolgo ve, da vojske ne bo preživel. Pogosto je govoril, da bo moral iti skozi ogenj krvi — mučeništvo je bilo blizu. Nekega dne se je izrazil: "Najveličastnejši trenutek v Jezusovem življenju je bila Njegova smrtna agonija... Takrat je dosegel višek svoje zmage."

Še danes mnogo ugibajo o tem, zakaj je bil p. Maksimiljan aretiran. Razni pisci so že zvarili svoje domneve. Vendar se nazadnje skoraj vsi odločajo, da je moral iti, ker so Nemci sklenili, da morajo zatreti vse intelektualce; narod bi moral ostati brez vidnih osebnosti. Gestapo ni ravnala počasi, dnevno je bilo likvidiranih na stotine poljskih rodoljubov. P. Maksimiljan je vedel, da spada k skupini poljske elite in je torej mogel vedeti, da bodo kmalu prišli ponj.

Prišli so dne 17. februarja. Zjutraj se je pred vhodom v samostan ustavil črn, zavešen kamion. Vsi so vedeli, kaj to pomeni: bilo je vozilo gestapa. Vrata je nemiren prihitelec h gvardijanu in mu sporočil, kdo je pred vrati in da so mu naročili, da naj ga pokliče.

"Ali je res?" je vprašal in čez obraz mu je šla senca preplaha. Vendar se je hitro znašel in rekel:

"Že prav, moj dragi, že grem: Marija."

Šel je za njim, njim naproti. Ko je prišel do njih, jih je pozdravil s poljskim pozdravom:

"Hvaljen bodi Jezus Kristus!" Vljudne, mirne besede niso prejele odgovora.

"Ali si ti Maksimiljan Kolbe?" je vprašal eden izmed peterih.

"Da, jaz sem."

"Pojdi z nami," je bil odgovor.

Še štirje drugi očetje so bili aretirani obenem z njim. Dva sta se pozneje vrnila živa.

Kamion je zagrnil zavese. Še njegov pogled: bil je pogled moža, ki je prepričan, da ne bo doma, kraja, nikdar več videl.

Pozneje je pripovedoval, da se je obrnil k Mariji in govoril:

“Ker odhajam, Devica Marija, moraš Ti sedaj, Naša Mati, zavzeti moje mesto; bodi čuvarica našega imetja in vseh ovac in tudi kozlov, če jih je kaj... Vse Ti izročam...”

V Varšavi so jih zaprli v zloglasno ječo Pawiak. Že ime tega poslopja je v tistih časih vzbujalo strah in grozo.

Časi so bili izredno težki in Nemci so divjali. Pripravljali so se za napad na Rusijo in so hoteli zaledje na Poljskem temeljito očistiti. Ječe so bile prepolne. Kadar je bilo preveč pripornikov, so pač pospešili streljanje talcev... P. Maksimiljana so zaprli v celico števil. 103. Bila je natlačeno polna. V manj ko eni uri je postal gospodar vsega, vse je potegnil za seboj. Ko so opazili, da je redovnik, so mnogi zaprosili za spoved... Bil je takoj pri delu — — — Priporniki so bili polni ran, na njih je bilo čez mero znakov mučenja in prestanega trpljenja.

Neko jutro se je zgodilo: napovedan je bil pregled. Oholi SS nadzornik je prišel v celico in že pri vratih opazil redovnika v njegovi kuti. Zagnal se je v p. Maksimiljana in mu izza pasu strgal rožni venec. Pokazal mu ga je in zarjul nad njim:

“Bedak, pokveka, umazan far — ali ti v to veruješ?”

Pokazal mu je križ rožnega venca.

“Oh, da — verujem, verujem!” je odgovoril mirno.

Zaušnica s strašno silo je bila odgovor. Iz ust se je patru pocedila kri.

“Ali še veruješ?” se mu je začel rogati. “Reci, da še veruješ.”

“Da, verujem.”

Jeza užaljenega gestapovca ni poznala meja. Udaril ga je z vso silo, začel ga je suvati z nogami, udarjal je, kamor je priletelo. Ko je na tleh pred seboj videl samo še kup nečesa, kar naj bi bilo človeku podobno, je tresnil z vrati za seboj in zbežal.

Komaj je zaznal, da je njegov mučitelj daleč, se je p. Maksimiljan zbral in počasi dvignil s tal. Glavna skrb je bila, kako pomiriti sojetnike. Začel jim je govoriti: “Moji dragi, veselite se z menoj, to je za rešitev duš, to je za Brezmadežno.”

Med jetniki je bilo nekaj zdravnikov, ki so dosegli, da so ga odnesli v bolniško sobo. Tam so ga spravili na posteljo, ki ni bila ravno pred očmi gestapovca pri vsakdanjem pregledu.

V Niepokalanowu pa so se borili zanj. Takoj se je dvajset bratov ponudilo, da grede kot talci oni zanj v zapor in naprej v koncentracijsko taborišče. Toda gestapo je vedela, koga je zgrabila. Predlog je bil odklonjen. Le redko so prejemale od njega pošto. Večinoma so bile natisnjene dopisnice z rednim, enakim besedilom. Vendar je od časa do časa mogel med natisnjenimi vrsticami zapisati nekaj besed: “Brezmadežna nas je vedno podpirala; ostala bo z nami tudi sedaj...”

Zadnje "pismo" je bilo poslano dne 12. maja. Nekaj dni nato je bil že na poti v strašno koncentracijsko taborišče Oswiecim — po nemško Auschwitz. Bilo je eno najstrašnejših, kar jih je imela nacistična Nemčija. Skozi taborišče je šlo ogromno ljudi, nad 5 milijonov je bilo poklanih, pobitih ali sežganih v krematorijih. Krematoriji so delovali noč in dan, posebne komisije so izbirale kandidate za poskuse pri raznih načinih usmrčevanja. Vsako leto je bil nov korak naprej v odkrivanju načinov, kako ljudi ubijati.

Skupina duhovnikov je bila oddeljena posebej in po vrednotenju vodstva so bili na najnižji stopnji. Za "svinjskimi farji" so bili samo še židje nižje postavljeni. Ravno duhovniki so morali opravljati najbolj ogabne posle. Ponižali so jih na vsak korak, kazni so izbirali ravno zanje najhujše. Sovražili so jih neizmerno, mučili — hodili so po taborišču redno z zabuhlimi obrazi, krvave sledi so spominjale na obraz Njega v urah najhujšega mučenja.

Med vsemi se je p. Maksimiljan obnašal mirno. Od njega je vela krotkost, ki ga je dvigala, da je hodil okoli, kakor da bi bil pravi suveren. vladar nad vsem. Med njim in Bogom ni bilo več meje. Nosil je križ in ga pozdravljaj, kakor pozdravlja nevesta svojega ženina.

Skupina "babice" je bila najhujša v taborišču in p. Maksimiljan je bil njej dodoljen. Njen predstojnik je bil gestapovec Krott, znan kot "krvavi Krott". Patru je začel kazati strupeno sovraštvo in ga žalil, kjer je mogel. Izbral si ga je za posebna trpinčenja. Njegova posebnost je bila, da so morali jetniki debela debla nositi in pri tem teči. Gorje tistemu, ki je zastal ali pa padel. Največkrat je padel pater. Pognal se je proti njemu in ga začel tolči ter suvati z nogami. Gorje tistemu, ki bi skušal patru pomagati. Bilo bi še po njem.

Zato jim je odgovarjal: "Ne pomagajte mi, nikar se ne zavzemajte za mene! Pojdite naprej, meni bo Brezmadežna pomagala!"

Ta križev pot pri Krottu je trajal dva tedna. Po nekem mučenju ga je Krott opazil, kako se je s težavo premikal in komaj vlekel noge za seboj. Izbral je brž najtežje deblo zanj in mu odredil, da si ga mora naložiti na ramena in tekati z njim po dvorišču. Nekaj korakov je pater še storil, spodrsnil in padel po tleh. Krott se je zagnal nadenj, ga tolkel in suval, da je pater obležal. Pokril ga je z vejami in odšel misleč, da je mrtev.

Zvečer so si upali veje odkriti in pogledati, ali še živi. Spravili so ga v barako in bolnišnico. Bolniška soba je bila v strahotnem stanju; po štirje na enem ležišču in bolniki so umirali trumoma. Izbral si je najbolj vidno mesto ob vratih, da je mogel moliti za mrliča, ki so jih nosili mimo. Ponoči pa so se plazili k njemu: bilo je strogo prepovedano spovedovati. Vendar so si upali: sprejemal jih je v svoje naročje in tolažil.

Iz bolniške sobe so ga poslali v oddelek za invalide, kjer so uživali samo to ugodnost, da so dobivali polovico hrane, ker da niso delali. Pater je še to odstopil, kadar je le mogel. Vsi so ga občudovali, jetniki raznih ver in bolničarji. Pravil jim je:

"Za Kristusa sem pripravljen trpeti še mnogo več! Brezmadežna je z menoj! Ona mi pomaga!"

Neki večer mu je boničar prinesel čašo čaja, izreden in dragocen pri-boljšek. Odklonil ga je, ker čaja niso mogli vsi prejeti.

Prišel je k njemu mlad Poljak in mu pravil, da hoče vse storiti, tudi nemogoče, da ga reši.

"Ne, otrok moj, ne bom preživel... Podlegel bom, toda vi, ki ste mlajši, vi se boste rešili." Vsi, ki jim je tako govoril, so se resnično rešili in dočakali konec taborišča.

Pekel je bil na zemlji, so mnogi mislili. Mnogih se je pollaščal obup, bili so na koncu svojih moči. Med mnogimi se je opazalo, da so začeli zapadati in drugo nasprotje: predajali so se najstrašnejšim napakam in razbrzdanostim. Svaril jih je

"Moji dragi otroci, ne klonite! Morate vzdržati! Vi morate ostati živi! Zaupajte se Mariji Devici, ki vam bo pomagala in vas rešila!"

Vse to so govorile priče, ki so še leta in leta pozneje pripovedovale vse to s solzami v očeh.

Marsikak večer se mu je posrečilo, da je zbral okoli sebe skupine medlečih in hirajočih; razlagal jim je verske resnice in opravljal z njimi prave duhovne vaje. Neko nedeljo jim je pripovedoval o razmerju med Marijo in tremi osebami Presvete Trojice. Govoril je s takim ognjem, da je vse prevzelo in pozneje so misli dolgo ponavljali kot spomin enega najlepših doživetij v tistih groznih dneh.

Vsi so se trudili, da bi ga prikrivali ali pa mu omogočili, da bi se izognil izbiri, ko so pregledovali skupino invalidov. Odkrili so ga le in proglasili za sposobnega, da se vrne v barako. Odšel je v barako št. 14.

XVI.

Bilo je zadnje dni julija 1941 in nad Auschwitzem je sonce pripekalo s silno močjo. Že dolgo ni bilo nad tem delom dežele sonce tako žgoče. Na bloku št. 14 je pobegnil eden izmed jetnikov. Zjutraj so se zbudili in opazili, da ga ni. Po štetju ga ni bilo. Vsi so s strahom zaznali, kaj bo. Poveljnik taborišča Fritsch je še pred nekaj dnevi ponovil grožnjo: za vsakega begunca jih bo dvajset umrlo, obsojeni bodo na strašno smrt sestradanja. Zaprti bodo v poseben prostor, v bunker, in umirali, dokler ne umro od lakote. Ko so zvečer spet klicali, ga ni bilo; z dela se ni vrnil... Tisto noč ni nikdo spal na bloku št. 14.

Vsi v taborišču so računali s smrtjo, toda ne s takšno. Od vseh smrti je bila ta najstrašnejša! Od časa do časa so gestapovci odveklili koga v bunker št. 13, kjer so bile celice obsojenih na smrt. Tam so umirali tisti, ki so morali umirati za lakoto. To je bila najhujša smrt... Povsod so si govorili, kako strašni so bili njihovi zadnji dnevi. Smrt prihaja počasi: mišice se sušijo, žile venejo — nad vse pa je najhujša žeja. Lakota se lahko prenaša, ako more človek piti vodo. Žeja je hujša od lakote! Indijski prvak Gandhi je delal gladovne stavke, toda vzdržal je, ker je mogel piti vodo. Človek razmeroma lahko umira od lakote, ako pije vodo... Toda žeja...

Od ležišča do ležišča bi mogel slišati vprašanje, ki so si ga to noč vsi na tiho zastavljali: "Ali bom jaz... ali bom jaz?" Vojaki in junaki z bojišč so tiho jokali...

Ob p. Maksimiljanu je ležal mladenič, ki se je ves tresel in jokal. K njemu se je sklonil in mu tiho rekel: "Tako se bojiš, revček! Nikar se ne boj! Smrt ni tako strašna!"

Zjutraj so jih vse surovo segnali na zbirališče. Vsi taboriščniki so bili na jutranjem pregledu in sledilo je klicanje navzočih. Vsi so bili, samo oni z bloka št. 14 je manjkal. Sonce je vzhajalo žareče in oznanjalo, da bo jasen in peklenko vroč dan.

Sklicevanje je bilo končano in ostali oddelki so odhajali na delo. Samo blok št. 14 ta dan ni smel na delo. Ogradili so jih na njihovem mestu sredi dvorišča in tam so morali na žgočem soncu ostati ves dan brez hrane in brez vode. Že sredi dopoldneva so nekateri padali kot muhe; surovo so jih pretepali in silili na noge. Popoldne je bila vročina še hujša, drug za drugim so omedlevali in se sesedali. Nikdo ni mogel obstati na nogah in ko so se proti večeru vračali taboriščniki v barake, so jih mogli videti sredi dvorišča. Ležali so na kupu, kakor cunje na grmadi.

Ob večernem klicanju so morali spet biti vsi na nogah. Gorje tistim, ki se ne bi mogli držati na nogah, ko bo poveljnik Fritsch opravljal pregled in ugotavljal število navzočih. Redko je prišel, proti večeru bo prišel, da naloži strašno kazen.

Prišel je in ponovilo se je šepetanje imena, ki je spremljalo to strašno prikazen. Prihajal je "krvavi Fritsch". Med jetniki bloka št. 14 je bil na svojem mestu p. Maksimiljan, ki je edini vzdržal ves dan na nogah in ni podlegel soncu. Ostal je na nogah, ni klonil! Zmogel je to, kar je ves čas govoril: "Z Marijo morem vse..." Ob treh popoldne so smeli v krogu popiti juho... Bil je zadnji obrok hrane v njegovem življenju.

Fritsch je hodil od skupine do skupine in pregledoval. Počasi, zelo počasi se je bližal bloku št. 14, kakor da bi hotel dati čutiti svojo moč. Pred njimi pa se je naenkrat ustavil. Nastavil je glavo kot krvoločna zver, napele so se ustnice in mišice in nenadoma je začel tuliti v slabi poljščini. Besede so padale v strahoten molk:

"Begunca nismo našli! Deset jih bo šlo v smrt zaradi njega in sicer bodo umrli od lakote v bloku smrti. Prihodnjič jih bom obsodil dvajset!"

Nameril je korak od moža do moža in zahteval, da je vsak pokazal jezik in zobe. Po zobeh je namreč presojal, kdo je dober za smrt... V nemških koncentracijskih taboriščih so navadno pošiljali v smrt najbolj šibke. Toda Fritsch se tega ni držal; izbiral je po svoje. Ko se je odločil, je pokazal s prstom: "Ta!" in pobočnik Palitšch je moral zapisati številko. Med desetimi je bil eden, ki se ni mogel vzdržati in je zastokal, ko je moral stopiti iz vrste: "Joj, moja žena, moji otroci..."

Ko je bil mimo, so vsi zadihali. Ni bil dih olajšanja ali konec strahu — samo oni v taborišču so vedeli, kaj je ta dih pomenil. Bilo je konec napetosti, živčnosti, potlačenosti.

Fritsch je zatulil:

"Sezujte se" in cokle so popadale z nog. V smrt so morali bosi. Med njimi je začel nekdo na glas jokati. Bil je tisti, ki je zastokal za svojo ženo in otroki.

Sledilo je novo povelje:

"Na levo," in vsi so z grozo vedeli, kaj to pomeni. Nasproti je bila prednja stena barake št. 13, baraka smrti. Na prednji steni so se poznali

sledovi strelav. Obsojene na smrt s streljanjem so postavili ob steno — strojnica je opravila svoje. Toda oni bodo morali skozi vrata v strašni oddelek, kjer umirajo tisti, ki morajo umreti od lakote. Iz sosednih celic bo že prihajalo tuljenje in stokanje tistih, ki bodo kričali in prosili, da naj jim dajo vsaj kapljo vode na razbeljene ustnice...

Prišlo je kot strela z jasnega večernega neba. Sonce je zahajalo, med vrstami bloka št. 14 je nastal nemir. Nekdo si je dovolil prekiniti pozor, stopiti iz vrste in priti pred vrsto brez dovoljenja. Ni se ustavil pred vrsto, stopil je še bolj naprej in prihajal naravnost pred Fritscha.

Kaj si je drznil storiti!

Bil je že pred Fritschem, glavo rahlo sklonjeno na levo, oči so mirno zrle rablju v oči. Vse je zašumelo, prevelika je bila napetost. Bila je v zraku samo ugotovitev:

"Pater Maksimiljan, pater Kolbe."

Fritsch je dvignil revolver in naperil nanj ter zatulil:

"Stoj, kaj hoče od mene ta poljska svinja?"

Pater stoji pred njim, miren in zbran. Govori tiho; slab je in ne more iztisniti glasu v tolikšni meri, da bi se čulo po vsem zboru. Sicer so morali odgovarjati, da so na vse grlo vpili, toda tokrat ni bil klican...

"Hočem umreti namesto tistega, ki ima ženo in otroke," je rekel.

Fritsch je ostal brez glasu. Še nikdar ni doživel kaj takega. Nikdar ni spremenil svoje odločitve in kadar se mu je kdo uprl na tak način ali pa mu prekršil disciplino zbora, ga je treščil s kopitom revolverja ali pa na mestu ustrelil. Tokrat ga pa zro mirne in vdane oči in te oči so gospodovalne. Zgodilo se je: v tem hipu je postal p. Maksimiljan poveljnik.

Fritsch že ni mogel izdaviati iz sebe drugega kot te besede:

"In zakaj?"

Zakaj je izgovoril to vprašanje, ki je bedasto.... Ali je hotel pridobiti na času, da bi premislil? Ali se je že kdaj zgodilo, da se je Fritsch pogovarjal ali celo pogajal z jetnikom in to pred vsem zborom?

Pater Maksimiljan je bil dober psiholog. Vedel je, da ne sme dati Fritschu razumeti, da ga je porazil. Nikar, da bi mogel kdo misliti, da se je zgodilo ali da se dogaja prizor herojstva. Zato je zaobrnil pogovor in rekel:

"Slab sem in sem bolan, nesposoben za delo in nekoristen. Moje življenje ni več mnogo vredno..."

"In za koga hočeš iti v smrt?"

"Za tega: ima ženo in otroke."

Pater je pokazal s prstom na moža, ki je zajokal. Bil je narednik poljske vojske Frančišek Gajowniczek.

Velika večina v zboru ni slišala razgovora in ni vedela, kaj se dogaja. Zaznali so šele, ko je narednik Gajowniczek stopil nazaj na svoje mesto in je pater Kolbe zavzel njegovo mesto v skupini smrti. Toda Fritsch ga je zadržal in vprašal:

"Kdo si ti?"

Odgovor je bil glasen in kratek, slovesen:

"Katoliški duhovnik!"

P. Maksimilijan Kolbe
kot štev. 16.670 v kon-
centracijskem taborišču
v Auschwitz.

Tokrat pater Maksimiljan ni bil nejasen. Ni rekel: redovnik, ni pri-
znal: frančiškan. Rekel je: duhovnik. Gre v smrt kot duhovnik, ker
skupina, ki odhaja v grob, potrebuje duhovnika za zadnjo uro. Duhovnik
ima največje pravice, prav ob zadnji smrtni uri vernikov. Tisti, ki odhajajo
v smrt, ne smejo ostati brez pomoči, brez podpore katoliškega duhovnika.

Nastopila je minuta molka, ki je dajala vtis, da traja celo uro. Pater
je še vedno stal pred njim in ga zrl v oči. Ali bo zmagal on, ali bo zmagal
oni pred njim. Gledal je proti soncu, ki je zahajalo in legalo na ta slovesni
trenutek tihote.

Fritsch se je le odločil:

“Also geh mit — dobro, pojdi z njimi!”

Ni bilo besed kletvice ali psovke. Fritsch se je molče umaknil. Tre-
petale so le ustnice patra Maksimiljana, ki je krčevito molil. Zgodilo se
je še več: Pater Maksimiljan je dal življenje tudi za svojega rablja Fri-
tscha. Zanj je molil ta trenutek!

Na listi je s tresočo roko pobočnik izbrisal številko narednika in za-
pisal številko patra Maksimiljana: 16.670. Sonce je prispelo na rob ob-
zorja. V tem je zadonelo povelje: “Marsch — naprej!” in pater je z ostalimi
začel korakati proti baraki, na stopnišče oltarja, na katerem bo opravil
svoje zadnje sveto opravilo. Vse je zrl za njimi! Zadnji med njimi je
korakal pater, kot pastir za svojo čredo. Glava rahlo sklonjena, iz ust
je vrela molitev:

“Moja Kraljica in Gospodarica, Moja Mati, Mama — Ti držiš svojo
besedo — da, za ta trenutek sem rojen. Hvala Ti!”

Prišli so pred vhod v celico smrti. Sosedne celice so bile kakor ogrom-

ni kotli, odkoder je prihajalo kričanje groze, stokanje in zdihovalje umirajočih. Bilo je vpitje obsojenih, da umrejo najprej od gladu, potem pa od žeje.

Sedaj so sami stopili pred duri, kjer bodo morali doživljati enake trenutke. Sicer so stene in vrata obložena s cunjami, da bi se glasovi zadržali. Toda smrt ima svoje zakone... Komaj so se ustavili, je zadonelo povelje: morali so se sleči in odložiti vse... V smrt bodo šli goli. Vsi so tako otrpli, da se zgodi to v trenutku.

Vrata so se zaprla za njimi. Vseh deset je v isti celici. Vsako jutro je moral priti paznik, da ugotovi, kdo je mrtev in da odnese truplo. Izprazniti bi moral tudi posodo ob vratih... ves čas ni bila nikdar umazana, so pozneje ugotovili. Prve dni se je čudilo taborišče, čudili so se gestapovci. Nikdo med desetimi ni tožil ali stokal, ko je zjutraj paznik odpiral duri... Bili so mirni, molili so in peli nabožne pesmi in psalme... Vodstvo taborišča ni verjelo, prihajali so pred vrata, da bi se prepričali, da je res... Tam so sedeli, medleli, molili in potem peli.

Vsako ležišče se je spreminjalo v oltar, vsa celica je postala kapela. Med njimi je bil on, klečal je in jih zrl mirno v oči. Gestapovci niso mogli spraviti čez usta drugega kot te besede:

“Zakaj nas gledaš, kaj hočeš?... Poglej stran, obrni proč te oči...”

“Nikdar nismo srečali takega moža,” so govorili, ko so odhajali od vrat.

Umirali so počasi, najdlje so vzdržali štirje — več ko štirinajst dni —, med njimi pater Maksimiljan. Bilo je na predvečer Marijinega vnebovzetja. Trije so že bili brez zavesti, ko so Gestapovci vstopili, da jih pokončajo. Le pater je sedel ob steni in jih opazil. Sedaj je prišel čas, sedaj ima pravico umreti! Ko je zagledal napravo za injekcijo v gestapovski roki, je sam pomolil suho koščeno roko za smrtni pik. Paznik ni več vzdržal in je pobegnil. Nekaj minut pozneje so ga privedli nazaj, da je pobral štiri trupla. Pater Maksimiljan je še vedno sedel ob steni, glavo rahlo naslonjeno na levo ramo, oči široko odprte, obličje mirno in bleščeče. Ostala trupla so bila zvita in umazana, njegovo je bilo čisto in “zdelo se je, da sije luč iz njega.”

Ko so zvedeli za zadnje trenutke, so njegovi tovariši prosili, da bi jim truplo izročili za krščanski pokop. Duhovniki v taborišču so hoteli izkazati poslednjo čast svojemu velikemu tovarišu in mučencu. Toda gestapovci so se držali svojih predpisov. Truplo so odnesli v krematorij in ga zažgali. Vendar niso mogli skriti, kako je nanje vplivala smrt duhovnika p. Kolbeja. Od tistega dne se je stanje v taborišču zboljšalo. Surovost je nekoliko splahnila in postalo je nekoliko lažje... Ko so prihajali pozneje drugi jetniki, so jim starejši pripovedovali: “Dobro, da niste prišli pred smrtjo p. Kolbeja. Takrat so bile razmere strašne...”

— — —

Vse svoje življenje je p. Maksimiljan govoril, da morejo ljudje na zemlji delati samo z eno roko; z drugo se namreč opirajo, da ne padejo... Ko umro, morejo šele delati z obema, ker v nebesih z obema rokama molijo za nas.

Prve molitve so se začele zlivati na taboriščnike v Auschwitzu in rastejo v svetniški sij nad vso Poljsko, nad vso Evropo, nad ves svet!

K o n e c

naši misijonarji pišejo...

Iz Bengalskega zaliva

Poroča Jože Cukale, D.J., Kalkuta (Indija)

Jubilej brata Mihaela Schmidta

Doma je iz vzhodnega dela Slavonije, menda ravno iz Djakova. Prvo svetovno vojno je prebil na ruski fronti, kjer je bil ranjen. Ko so ga poslali na okrevanje, se je preizkušeni vojak odločil, da zamenja vojaške devise za redovne in prične služiti kralju, katerega tron se nikoli ne zamaje, marveč "stoji trden na veke". Služi Kristusu kot jezuit že petdeset let in je vso svojo moško dobo in sile posvetil Gospodovemu kraljestvu v Bengali.

Redko pišejo v misijonskih časopisih o bratih in vendar si je težko misliti redovne družbe brez bratov. V sedanjih časih kar nemogoče, posebno v misijonih.

Naj mu bo posvečeno tukaj nekaj vrstic ob priložnosti njegovega zlatega jubileja, saj jih zaradi svoje skromnosti najbrž niti ne bo bral; kaj več bodo o njem pisali drugi, morda p. Demšar ali p. Vizjak, s katerim je prišel v Indijo. P. minister Demšar bo častni gost v Kurseongu, kjer so te dni tudi že zbrani "veliki lesni mojster" brat Polde Vidmar, br. Jože Lukan, br. France Drobnič, ki ima najbrž pripravljen že cel zvezek "vicov", medtem ko br. Jože Udovč pripravlja napitnico: Bratci veseli vsi...

"Brat Miško", kot ga kličemo, je zelo tih človek. Natančno ob določeni uri se preobleče v "civil" in, hajdi dol na strmo pobočje, kjer kraljuje njegova farma, obdana od kurseongskih pinij in strmo se spuščajočih leh žita in zelenjave. Od daleč izgleda kakor velika ladja, ki kakor Noetova, vsebuje lepo število goveje živine pa tudi manj spoštovanih živali. A vse so krasno nakrmljene in očiščene, da imaš vtis, da vodi to gospodarstvo moderna in zanesljiva roka. Pri roki je tudi električni mlin za mletje koruze, pšenice. Po dolgem času sem spet videl, česar že dolgo nisem: kos pristnega domačega gospodarstva.

Prislonjena na verando je kajuta kapitana Miška. Govori o svojih poslih in svojih delavcih. Koliko družin je rešil stradanja in koliko otrok je poslal v šolo k sv. Janezu, je zapisano v božjih bukvah! A največ veselja ima s katehumeni. Osvaja jih z zgledom molitvenega in delovnega sahiba. Kadar sva bila sama v kajuti, takrat sva se razgovorila v pozne ure in spominjam se, da se nama je vsaj dvakrat mleko skisalo in sva pila zasirjeni čaj, a prišla sva na to šele, kosv a skodeli pogledala v dno.

Sv. Marija v Kurseongu je veliko semenišče, kakor naši misijonski bralci že vedo. A br. Mihael ve za vsakega teologa in ga spremlja tudi, ko ta že začne z delom v misijonih. Marsikdo med njimi ga obišče v samotni kmetije. Nič ne dé, če ne znajo ločiti solate od trave oziroma bika od krave.

Brat Miško jih vse lepo opraviči, da pač pripadajo višjemu, bolj učenemu "kurzu" za doktorat...

Noge ga zadnje čase ne nosijo bogve kako dobro, zato se je umaknil s farme in nadzoruje teološko kuhinjo. Toži se mu po prejšnji idili. Tudi živini se toži po njem. Pa, kaj se hoče; tako je življenje in brat Miško je varen odpovedi.

Leta mu počasi, a zanesljivo stopajo na pleča in v lase; in on pravi, da jih čuti. Tudi krog starih prijateljev se vedno bolj zožuje. To je zanj lepa priložnost, da širi krog prijateljev tam onstran... Vedno sem ga občudoval kako brezhibno točno je šel po dnevnih opravkih v kapelo, tja pod kor, kjer je njegov stol. Dolgo se mudi v pogovoru z Bogom in mi vsi, ki ga poznamo, smo mu hvaležni za ta zgled. "Jezuuit stare garde", bi rekel brat Drobnič. Naj ga Bog ohrani nam in Bengaliji še mnogo let!

Boj za krščanske šole

Ne samo v Kerali, tudi v srednjih provincah so stvari kakor v kotlu. Ta dežela se dotika Čotanagpurja, ki nam je že dobro poznan. Misijonska gorečnost je že dolgo let poprej našla v tej deželi rodovitno polje in žanje danes bogate sadove. Po zaslugi svetniškega škofa Sevrina, ki se je umaknil v ozadje in je danes le duhovni vodja Čotonagpurja ter Raigar Ambikapurja, je slednja dobila lastnega škofa, mosgr. Tigga. Ti dve deželi že zalagati Kalkuto z uradniki in učitelji, in to — katoliškimi, ko sta še pred petdesetimi leti mirno spali spanje džungle. Tako bi ostalo do danes, da niso prišli belgijski misijonarji, zlasti Flameci, in jih zbudili h kulturnemu in nadnaravnemu življenju.

Na prošnjo Kat. združenja škofije Raigar-Ambikapur je odšla delegacija Indijske katoliške zveze k ministrskemu predsedniku in guvernerju, da jima predloži spomenico s pritožbami o kovarstvih pri domačinskih šolah, ki so povečini v katoliških rokah.

Spomenica obseže naslednje postavke:

1. Doslej ni bila skoraj nobena šola uradno priznana, čeprav šole so in to že dolga leta. Posledica je težko denarno breme ubožnih domačinov, pri čemer pa vzgoja zelo trpi.

2. Učitelji na teh šolah nimajo vstopa na učiteljišča, kjer bi se izpopolnili. Učinkovitost naših šol in celo njihov obstoj sta v resni nevarnosti.

3. Postopek pri sprejemnih izpitih na gimnaziji je tak, da ga lahko mirne duše imenujemo "pokolj nedolžnih". In to leto za letom!

4. Državna podpora dvema edino priznanima šolama se sploh ne izplačuje.

5. Študentje krščanske veroizpovedi so tako odrezani od celotnega vzgojnega sistema, ki dovoljuje podpore in doklade, namenjene Zaostalim indijskim razredom (Schedule classes).

Delegacija je naglasila, kako krivičen je postopek s kristjani, ki so namerno potisnjeni z ozadje po krajevnih šolskih oblastnikih. Predsednik, dr. Katdžu je zastopnike potrpežljivo poslušal in si dal pojasniti nekatere točke spomenice. Zagotovil jih je, da bo preštudiral njih pritožbe v soglasju s prosvetnim ministrom in da bo potem o stvari odločil. Krščanski odposlanci pa so se obrnili tudi na guvernerja, g. Pataskarja, ki je obljubil, da se bo za stvar tudi zavzel...

Ministrom so predložili tudi resolucijo, ki zahteva:

1. Priznanje vseh poprej že priznanih obstoječih šol, obenem pa tudi priznanje novoustanovljenih, kamor naj vlada pošlje druge, pravičnejše nadzornike.

2. Dovoljenje, da dekliška šola v Gholengu in Sijheri odpre poseben oddelek za izpopolnitev učiteljstva.

3. Sprememba dosedanjih načinov, ki vodijo do "pokolja" tistih, ki se pripravljajo za višje šole.

4. Izplačilo uzakonjenih doklad in ugodnosti, zagotovljenih "Adibasi" rodovom.

5. Izposlovanje odredbe, ki naj prepove krajevnim oblastem, vtikati se v pravice staršev, ki pošiljajo svoje otroke v šole, kakor se njim po vesti prav zdi.

Film "Apur Sansar" v Kalkuti

Tako piše izvedenec v bengalski literaturi ter profesor na kalkutski univerzi, jezuit p. Fallon: "Moja dolžnost je, opozoriti katoličane na ta film, ki ga je izdelal umetnik, filmski režiser Satyjažit Ray. Njegov Pather Pančali in Aparadžito sta si zadobila sloves doma in po svetu in odpirata novo pot indijskemu filmu.

Silno preprosta zgodba, ki pa zajame in dviga. Nobene poceni in nezdrave poltenosti, marveč del velike umetnosti, ki dosega izredne globine in presega vse, kar smo doslej videli.

Zgodba: Mladi pisatelj, Bengalec Apu se bori z revščino, išče zaslužka z inštrukcijami in je pripravljen prijeti za vsako delo. Njegova življenjska zgodba je podana z izvirno preprostostjo, brez čustvenosti. Sledi poroka z izredno lepim in pogumnim dekletom. Še dve minuti pred poroko sta si bila tujca, ker je bila poroka pravzaprav diktirana od zgoraj, da rešijo dekletov položaj... Mlada žena umre ob porodu malega Kažala. Apu roma iz kraja v kraj, medtem ko njegov sinko raste na vasi med sorodniki. Ko se oče vrne, najde svojega otroka in ga vzame s seboj v Kalkuto...

Na zunaj — nič posebnega! Vendar, koliko lepote je tu zbrane! Simbolika je prepletena z resničnostjo, pogum mlade žene Aparne in izvirne otroške muhe malega Kažala so igrane z resnično umetnostjo."

Zakaj sem navedel p. Fallona? Ker smo v Kalkuti skoraj vsi gledali film "Pančali" ali "Aparadžito", ki je prejel beneško nagrado za najboljši film v letu 1958. Zaradi izredno visoke moralne višine, zaradi človečanskih vrednot in visokih vzorov, ki jih režiser Ray zagovarja na pristno umetniški način in kaže obenem podobo bengalske duše, smo vsi odnesli nepozabne vtise s predstave. Zares: ta film je tako blizu katoliškemu sreč, ker so nosilci vlog polni нравnih kreposti; zapustil je v gledalcu kristjanu, ki se ga je vsaj malo dotaknila milost osvajevanja sveta Kristusu, iskreno in globoko hrepenenje združeno z vzdihom sv. Avgušтина: "Doklej, Gospod, doklej boš še čakal..."

Zadnjič so v kolegiju predvajali japonski film "Pri peklenskih vratih". Tudi ta je osvojil s preprostostjo in predanostjo ter čistostjo. Ker so začeli tudi filmi na vzhodu prinašati marsikako nemoralno navlako po zapadnem zgledu, imajo omenjeni filmi še prav posebno poslanstvo.

Prijatelji! Če se vam bo ponudila priložnost, ne zamudite si ogledati filma "Pather Pančali" ali "Aparadžito" ali "Apur Sansar" in docela nove umetnike, ki v slednjem celo prvič nastopajo: Saumitra Čaterdži, Alok Čakrabarti, Sarmila Tagore in druge. Ne zamudite priložnosti!

1. maj. Praznik sv. Jožefa Delavca. Nekateri so odšli v gore na počitek. Počitnice so in v mestu je strašno vroče. O dobra suha vročina, ki samo opečeš, a ta kalkutska nas kuha. Skuhala je znotraj in zunaj p. Polgarja in seveda mene, da sva bila na "cajtengah" v kolegiju; prvega so celo odpeljali v bolnico. Ravno sem povabil p. Demšarja na večerjo v Kidderpore, pa mi doktor izmeri vročino in najde 104 in najbrže malo več. A hvala Bogu, zdaj sva že oba na nogah, mislim — Polgar in jaz.

5. maj. Kako čudno je pri nas na fari. Drugje se posli menjajo, pri nas pa gospodarji. V kratkem času sem menjal že tri župnike, jaz pa kot star kaplan vedno na istem mestu. Zato sem dobil nov naslov: Recepcionist. Vlečemo počasi naprej s 45 stopinj v senci, zato ima naš novi župnik navado reči svojim kaplanom: Skrbi, da preživiš do prvega dežja.

7. maj. Pišem pismo gđc. Beričič, ki mi je poslala že precej dolarjev za našo Industrijsko šolo, ki se kar čedno razvija. Kar splača se oglaševati v Kat. misijonih. — Tatovi so nas okradli. Je pač njihova sezona. Meni so ukradli uro in nalivno pero. Ura ni bila veliko vredna, a sem brez nje.

10. maj. Zadnjič sem vam poročal o nujni nove deške šole v fari. Toliko otrok je na cesti, ki se kvarijo, ker prihajajo v roke mohamedanskih fantalinov. Zdaj so vse župnijske organizacije in Kršč. delavci ter Vincencijeva konferenca na delu in propagandi za 100.000 Spomni se... Prepričani smo, da po tej akciji molitve dobimo sredstva za zidavo nove šole. Tako bo tudi problem prostora naše industrijske šole rešen. Doslej jo držimo kar pod nadstreškom na župnijskem dvorišču. Tako upamo, da se kmalu odselimo izpod "kozolca" v lepše prostore.

12. maj. "Ena se meni je želja spolnila". Dobili smo katehista v osebi ge. Francis, ki je Tamilka, a zna tudi angleški in hindi. Dostop bo imela v družine, kamor je duhovniku težko zaiti. In ker se fara razteza v dolžino, kakor od Ljubljane do Kranja, kjer je otrok na pretek (hvala Bogu, da tukaj vemo prav malo o omejevanju rojstev), zato je katehist pridno na delu in poučuje ter pripravlja za prvo sveto obhajilo, daje inštrukcije katehumenom, i.t.d. Darovi slovenskih prijateljev so v veliki meri pomagali, da smo se okorajžili najeti katehista.

21. maj. Danes zvečer je vihar zadivjal nad Kalkuto. Vsi smo ga že težko pričakovali, da nas ohladi, a se je spremenil v pravi tornado. Okrog 11 ljudi je ostalo ubitih pod razvalinami hiš oziroma pod izravnanimi drevesi. Bil sem ravno na obisku pri bolnikih v Karnani bolnišnici. Voda je hila z vseh strani in v vsa nadstropja. Bolniki na verandah so ječali prepuščeni samim sebi. P. De Lastic in jaz sva jih začela vlečiti na sredo dvorane; videč naju, kako sva se potila s težkimi posteljami, so nam tudi ostali priskočili na pomoč in smo tako rešili marsikoga mrzle prhe. Vročina je padla na mah za 20 stopinj in na povratku se je naš avto neprenehoma ustavljal in iskal potov zaradi polomljenih dreves križem kražem po asfaltiranih cestah. Na stotine družin je ostalo brez strehe. Večer je rajsko hladen in počitek je zasiguran. Jutri se bo spet dalo lepo delati. Prosim molitve za dva univerzitetna profesorja, ki prebirata sv. pismo in Hojo za Kristusom in sta oba precej bolna. Tudi bolniška sestra Ranžana me je povabila k svoji družini na dom v Bhovanipur. Moja sobrata imata še več podobnih želez v ognju kot jih imam jaz. Orate, fratres!

GOSPOD, PA LE BESEDO RECI...

Čez to zemljo, čez Bengalijo
plug vodim že devet pomladi.
Nikoli se nisem ozrl
nazaj, kjer sence hladne se sklanjajo
nad moj mladi svet,
ki je včeraj umrl.

Tod vlačim brano,
kakor bi vlačil jo preko srca;
in sejem in čakam, da rast požene.
A edina rast je črni trn,
škropljen od sedmih suhih let,
ki neutrudno rastoč mi reže rano.

V gručah postajajo žene
pod palmami. Kot bi zrastle rože
blesti njih sari pred mano.
Kot palme mi vitki možje stoje.
Med to sinje in belo in rdeče morjé
se šopki deklet smehljajo,
pokriti od ros srebrnih
in s čisto lučjo v očeh črnih,
o to je bengalski svet, poln luči, poln sonca,
prešernega smeha!...

Pa, ali Ti ni nič hudo,
Pastir moj. moj Mojster, Sejavec,
da Tvoja velika leha
tak pusta je vsa, brez nakita ?
Zakaj se zamujaš, ko sloki Bengalec
Tvoj Lazar umira in Tvoja Talita?...

O da bi le besedico rekel,
pa duša ozdravi mi bolna.
Tvoja leha bi vrisкала polna
in prazen ostal bi predpekel.

J. Cukale S.J., Indija.

Z raznih postojank

Misijonski brat VALENTIN POZNIČ piše iz Glen Cowie, v Južni Afriki:

Najlepša hvala za Vaše pismo! Pred kratkim je bil oče Kladnik tukaj in je povedal, da ima zame 30 dolarjev. Bog Vam povrni trud, ki ga imate z nami! Denar bom shranil za prihodnje leto, ko nameravam iti v domovino.

Oče Kladnik je zdaj na misijonski postaji v Belfastu, kjer smo pred leti pododevali farmo in nato ustanovili misijonsko postajo. Velikonočne praznike smo lepo praznovali. V novi cerkvi je zdaj prostora dovolj, da smo lahko vse obrede slovesno opravili. Ker je bil v soboto zvečer krst odraslih, ki jih je bilo 62, je prišlo veliko ljudi. Tudi na veliko nedeljo je bila cerkev polna.

Kot povsod v Južni Afriki, tudi pri nas večino katoliškega življa tvorijo žene. Može je težje spreobračati; še če so postali katoličani, ne hodijo redno v cerkev. Ker so naši verniki od postaje precej oddaljeni, smo povsod, kjer jih je po več skupaj, pripravili poseben prostor, kjer se vsaj enkrat mesečno lahko zberejo k skupni sveti maši. Ob nedeljah je na postaji samo po en pater, ki ima zjutraj opravilo v Iuri, pa še ob desetih. Drugi misijonarji pa gredo na deželo. Navadno vsak od njih na dveh krajih mašuje in pridiga. Tako so naši verniki lahko vsaj vsak mesec enkrat pri maši in lahko prejmejo zakramente.

Kako daleč smo tu v Južni Afriki še od resnične civilizacije, naj nam naslednje pokaže: Pred tremi leti smo krstili dekleta iz bližnje vasi. Dekle je reklo, da je bilo rojeno v februarju leta 1937. Tukajšnji domačini nimajo navade da bi kjerkoli ali komurkoli javili, če se jim rodi otrok. Dekle je hodila v našo šolo in tudi pri nas je bila njena rojstna letnica zapisana kot 1937. Že dalj časa je imela namen, da bi vstopila v družbo sester domačink na postaji, pa so ji domači to na vso moč branili. V začetku leta pa je prišla k sestri prednici in prosila

za vstop k sestram, ker je bila, po njenem, stara 21 let in je tedaj kot polnoletna že smela sama o svoji bodočnosti odločati. Dovolili so ji, da je res vstopila. Njen oče je delal v Johannesburgu. Ko so mu sporočili, da je dekle v našem samostanu, je takoj prišel in hotel hčer po sili odvesti domov čes, da nima sama o sebi pravice odločati, ker da je šele 18 let stara. Ker pa dekle nikakor ni hotelo domov, je šel naš predstojnik z očetom k tukajšnjemu komisarju. Oče je tedaj oblastniku pokazal družinsko listino, kjer stoji, da je dekle rojeno leta 1940. Komisar ni mogel tedaj ničesar odločiti. Dejal je, da je najbolje, če gre dekle za zdaj še domov... Istega dne zvečer pa je dekle spet prišlo na našo postajo vsa krvava in pretepena. Povedala je, da so jo doma hoteli ubiti, pa se je je slednjič le posrečilo, da je zbežala. Drugi dan smo jo odpeljali na skrivaj in jo odpravili ven iz Afriške Unije, v Basutolandijo k tamkajšnjim sestram, ki so jo takoj sprejele...

Dekletov oče se je vrnil v Johannesburg in nekaj tednov je bilo vse mirno. Ker pa je možakar član nekega južnoafriškega združenja, ki je naperjeno proti belim v deželi, so ga tu pregovorili, naj vloži tožbo čes, da so mu misijonarji ugrabili nedoletno hčer. Zdaj se je pričelo! Naš predstojnik si je moral poiskati zagovornika. Slednjič je sodnik v Pretoriji našega patra docela oprostil, dekletu pa dovolil, da ostane v Basutolandiji v samostanu. Njen oče pa je moral plačati vse stroške sodne obravnave, ker so mu dokazali, da je bila njegova družinska listina šele pred nedavnim napisana in torej potvorjena...

Iz tega primera lahko vidite, kako so tukajšnji pogani strupeni do naše vere. Še lepa desetletja bodo potekla, preden bodo prišli do spoznanja, da jim s katolištvom ničesar hudega nočemo, marveč, da jim, nasprotno: hočemo pomagati k lepšemu in srečnejšemu življenju. Da pa bodo do tega spoznanja lahko prišli, moramo vsi veliko moliti!

po misijonskem svetu

KITAJSKI OTROCI PRIPADAJO DRŽAVI

Čez 7 milijonov moških in žen bodo v komunistični Kitajski izšolali za vzgojitelje v otroških zavetiščih in vrtcih. Hu Yao Pang, glavni tajnik Kitajske komunistične mladine je lani ostro napadel vse tiste, ki podcenjujejo ali celo prezirajo delo kuharjev, bolniških strežnikov, pestunje in guvernanke po otroških zavetiščih in vrtcih. Priznal je, da je delo v industrijskih podjetjih vsekakor zelo visoko vredno in spodobno. A nič manj visoko ceno ima delo, ki služi vsemu narodu. In je dodal: "Za skrb večine 90 milijonov kitajskih otrok od 2 do 7 let potrebujemo danes 7 do 8 milijonov ljudi, ki bi se izključno temu delu posvetili. Če ne bomo poskrbeli za pravo rast te naše

mladine, ne bomo dosegli, da bi teh 100 milijonov naših najmlajših bratov in sestra stvorili najmočnejši sklop bodočega kitajskega komunističnega rodu. Prav zato pa to veliko delo za mladino spoštujemo. Vsi, ki se temu poslu posvečajo, zaslužijo vse naše priznanje."

Spričo ustanavljanja znamenitih "komun" v komunistični Kitajski, ki naj bi po rdečih zagotovilih bile "gigantski skok naprej v industrijski in kmetijski proizvodnji, se je žena, ki so jo komunisti "osvobodili", iz matere, kar je njeno prvobitno poslanstvo, spremenila v navadno ročno delavko in v kolesce velikanškega komunističnega družbenega stroja. Prav zato na vsa področja vedno bolj vdirajo otroška zavetišča in vrtci, posebno je to opazno v podeželju. Po zadnjih poročilih je bilo za konec lanskega leta

Na prireditvi v misijonu uršulink v Bangkoku. Narodni plesi.

v otroških zavetiščih že 1.090.000 nedoraslih otrok. Zanje naj bi zdaj, ko so jih iztrgali materi in družinskemu življenju, poskrbela množica različnih organizacij, ki naj tem otrokom nadomestijo starše in naj poskrbe za njih telesni in umski razvoj. Na kitajskem podeželju je danes v rokah teh organizacij že čez 24 milijonov otrok...

Neznanski trud je bil potreben, da so komunisti uklonili kitajske matere, ki se niso mogle sprijazniti z mislijo, da bi tuji ljudje vzgajali njihove otroke in jim nadomestili starše in dom samo zato, ker se je oblastnikom pač tako zahotelo. Zlepa ali zgrda so jim rdeči slednjič vcepili v meso in kri zavest, da kitajski otrok v novi socialistični domovini dejansko ni last staršev, marveč izključno lastnina družbe in komunistične partije.

ZVEZA VERNIH DELAVCEV V INDONEZIJU

"Zveza vernih delavcev" ali kot jo v domačem jeziku imenujejo "Pantjasila", je gibanje v Indoneziji, ki družijo danes že kakih 30.000 delavcev, tudi nekatoličanov. Njen prvi namen je, da bi pri svojih članih dosegla izpolnjevanje katoliških moralnih načel in vodil. Gibanje se je pred letom dni začelo v mestu Surabaya. Danes se je raztegnilo že na vse indonezijsko otočje. Po svojem vplivu je gibanje prvo za komunističnim. Izdaja tudi posebno glasilo, mesečnik "Glas Pantjasila delavcev", ki izhaja v nakladi 10.000 izvodov. Vplivi tega gibanja so že očitni v vsem indonezijskem javnem življenju, posebno pa med delavskimi množicami. Komunisti organizacijo razglašajo za svojega najnevarnejšega sovražnika.

NEVARNOST ZA KATOLIŠKE ŠOLE NA FILIPINIH

Ob letošnjem zasedanju filipinskega parlamenta so nekateri poslanci vstavili na dnevni red tudi zakonski predlog o filipinskem šolstvu. Osnutek novega za-

kona je prikrita grožnja katoliškim šolam. Na videz predlog nima posebnega pomena in važnosti. Saj je 93% filipinskih šol (27.382 po številu) v državnih rokah. V zasebni upravi je le 2000 šol. Od teh pa je katoliških komaj tretjina: 612. Le-te upravljajo tako Filipinci kot inozemci. A sodeč po namerni in dobro premišljeni propagandi, je razvidno, da je zakonski osnutek v prvi vrsti ost proti katoliškim šolam. To dokazuje tudi usmerjenost zagovornikov predloga, ki so izraziti masoni in marksisti. Ti očitajo zasebnim šolam, predvsem katoliškim, da jih vodijo in upravljajo inozemci, kar pa v narodni državi, kot je filipinska, nikakor ne gre...

Filipinski katoličani so pripravljeni z vso odločnostjo stopiti v obrambo svojih katoliških šol, katerih življenje jim zagotavlja tudi sama državna ustava.

SADOVI KAT. APOSTOLATA NA DRŽAVNI UNIVERZI V TOKIJU

Vedno večji in bogatejši so sadovi katoliškega apostolata med japonsko akademsko mladino na državni univerzi v Tokiju. Za lepe uspehe gre predvsem za sluga japonskim konvertitom in katoliškim akademikom jezuitskega vseučilišča Sofija in ostalih štirih katoliških univerzitetnih kolegijev v prestolnici. Leta 1957 je bilo 57 spreobrnjenj med akademiki, lani pa že kar 80. Za lanske božiče je odposlanec papeškega internuncija pri japonski vladi podelil krst 45 akademikom tokijske državne univerze. Japonsko časopisje in radio so pomen te lepe slovesnosti posebej poudarili.

Z lepaki, posebnimi pisni in z brezplačnim sodelovanjem glavnih tokijskih dnevnikov, so lani katoličani dosegli, da se je kakih 150 japonskih akademikov priglasilo k posebnim univerzitetnim tečajem za versko vzgojo. Tečaji so bili spomladi, jeseni in pozimi. Vsi priglašenci seveda niso vztrajali do konca. A tečaji so vendarle rodili lep uspeh. Ne samo zaradi visokega števila spreobrnjenih, marveč ker so se jih vneto udeleževali tudi mnogi katoliški akademiki, ki

Salezijanski gojenci v Hongkongu pri igri.

so hoteli poglobiti svoje versko znanje. Letos pa bodo tečaje uvedli še na štirih drugih japonskih državnih univerzah.

GREGORJANSKI NAPEVI NA JAVI Z DOMAČIMI INSTRUMENTI

Za 150 jubilej ustanovitve prvega katoliškega misijona v mestu Gedangan, na Javi, je tmakajšnji apostolski vikar, Albert Soegijapranata opravil slovesno pontifikalno mašo, pri kateri so domači pevci prepevali gregorjanski koral ob spremljavi tipičnih domačih instrumentov, ki so gong in druga tolkala.

Ti instrumenti, ki so znani kot "game-lan", so bistveni sestavni del javanskega orkestra. Za spremljavo pri gregorjanskem koralu jih je bilo treba posebej uglasiti na široko zahodno kromatiko. To muzikalno delo, ki bo velikega pomena za bodoči razvoj javanske liturgične glasbe, je odlično opravil jezuit p. H. van Deinsen S.J., profesor na Loyolovem kolegiju v Semarangu in sam odličen muzikolog. To je storil predvsem zato, ker pozna u-

boštvo javanskih cerkva, ki si še najpreprostejšega harmonija ne morejo kupiti. Ugotovil pa je tudi, da javansko podnebje škodljivo vpliva na evropske instrumente. Javanski domači instrumenti pa so nasprotno zelo poceni in hkrati pri o-točanih v veliki časti in priljubljeni. Tudi muzikante zanje ni težko dobiti, saj zna skoraj vsak javanski mladenič igrati na tolkala, kar njegov ugled med ro-jaki zelo povzdigne.

MISIJSKI SPISI JANEZA XXIII.

Ob obisku, ki ga je letos v februarju na zavodu Propagande napravil sveti oče Janez XXIII., kjer je govoril o svojih spominih na leta, ko je bil sam proprefekt Kongregacije za širjenje vere, mu je kardinal Gregor (Peter XV., sedanjí proprefekt izročil prvi izvod knjige, ki nosi naslov "La Propagazione dela fede Scritti de Angelo Giuseppe Roncalli" (Propaganda za širjenje vere — Spisi Angela Jožefa Roncallija). Angelo Giuseppe Roncalli je bil lani kot beneški pa-

triarh po smrti Pija XII. izvoljen za pa-
peža in si je prevzel ime Janez XXIII.
Sveti oče je bil nad takšnim presenetljivi-
m darilom očitno ganjen.

Knjiga, ki jo je izdala Propaganda, je
zbirka dolge vrste misijskih razprav,
člankov in predavanj, ki jih je v letih
1921-1925 napisal sedanji papež, ko je
bil še predsednik italijanske DŠV.

V EGIPTU SO SPET ODPRLI JEZUITSKE KOLEGIJE

V začetku letošnjega leta je Nasser-
jeva vlada zaprla oba jezuitska kolegija
v Egiptu, ki sta v Kairu in v Heliopolis.
Zdaj je prišlo slednjič dovoljenje, da
smeta zavoda spet nadaljevati s poukom
vsaj do konca leta. Nadzorstvo nad šol-
sko upravo na obeh zavodih je prevzel
musliman, neki egiptovski profesor. Je-
zuiti so morali opustiti nekatere učne
knjige in docela spremeniti učno stvarino
pri pouku zgodovine in zemljepisja. Vse
pa kaže, da gre trenutno le za nekak
modus vivendi.

Oba kolegija sta v velikih časteh pri
domačinah. Gojencev, večino tvorijo mo-
hamedanci, je bilo vsako leto več. Šola-
li pa so se tako odlično in s takšnimi us-
spehi, da so jih stavljali vsem drugim
za zgled.

KATOLIŠKA CERKEV V BANGKOKU

Siamska prestolnica Bangkok šteje s
predmestji vred že skoraj 900.000 duš.
Katoličanov je pa le 16.000. Imajo pa v
mestu 8 cerkva.

Med katoliško delavnostjo v prestol-
nici je na prvem mestu šolstvo. Katoliča-
ni imajo 14 šol s skupnim številom šest-
najst tisoč gojencev in gojenk. Mladeni-
čev študira na teh zavodih 6.117 (kato-
ličanov je med njimi samo 1.091). Štu-
dirajo pa na treh različnih kolegijih, ki
jih vodijo Bratje sv. Gabriela, pa na in-
dustrijski šoli, ki je v salezijanskih ro-
kah. Ženske mladine na katoliških zavo-
dih je 9.845 duš (med njimi so katoli-
čanke v občutni manjšini: 1.642 jih je!).
Dekleta študirajo na 10 institutih, ki jih

vodijo katoliške redovnice: redovnice Sv.
Pavla iz Chartresa, uršulinke (med nji-
mi so tudi slovenske misijonarke!), re-
dovnice Presv. Srca in Hčere Marije
Kraljice. Poleg apostolskega vikariata v
Bangkoku so v Siamu še štirje drugi vi-
kariati in ena apostolska prefektura.
Teh šest cerkvenih pokrajin deluje v de-
želi, ki ima 22 milijonov duš, med njimi
komaj 106.000 katoličanov.

300 KITAJSKIH REDOVNIC DELA V JEKLARNI

V samostanu Sv. Jožefa v Šanghaju
je zaprtih kakih 300 kitajskih redovnic
iz najrazličnejših misijskih redovnih
družb. Vsako jutro na vse rano jih komu-
nisti ženejo na prisilno delo v železolari-
no in jeklarno, ki so jo uredili v bivšem
znamenitem jezuitskem samostanu Zi-Ka-
Wei. Tam morajo redovnice v majhnih
pečeh ulivati jeklo. Z njimi vred pa na
istem kraju dela tudi množica katoliš-
kih duhovnikov in redovnikov, število teh
kaznjencev pa ni znano.

Od časa do časa prisilijo redovnice tudi
k marksističnemu šolanju, ki ga zanje
vodijo v bivšem bogoslovju v Zi-Ka-Wei.
Pouk je v nekdanji bogoslovski kapeli.
Zavod bogoslovja pa je zdaj spremenjen
v visoko šolo za komunistične voditelje,
kjer se trenutno šola 800 kitajskih de-
klet in fantov... Pred komunistično za-
sedbo Šanghaja je bilo v mestu 525 redov-
nic kitajske narodnosti; inozemskih se-
ster pa 202. Le-te so komunisti takoj po
prevzemu oblasti izgnali.

MARIJANSKI KONGRES V VIETNAMU

V Saigonu je bil 19. februarja slovesni
sklep vsenarodnega vietnamskega Mari-
janskega kongresa. Kongres so priredi-
li prav za tristoletnico imenovanja prvih
apostolskih vikarjev v tej cvetoči misi-
jonski deželi. Sveti oče Janez XXIII. je
za ta pomembni praznik vietnamskega
katolištva poslal tja posebnega legata v
osebi proprefekta Propagande, kardinala
Gregorja Petra XV. Agagianiana. Za

zaključek kongresa je zborovalcem v Saigonu po vatikanskem radiu spregovoril tudi Janez XXIII. ki je naglasil živo zaščeno vesoljnega katolištva nad uspehi vrednejši, če upoštevamo, da se je katoliška Cerkev v Vietnamu razvijala sredi neizmernih težav, neenkrat preganjana, mnogokrat mučena. Slednjič se je papež še posebej spomnil tudi Vietnamcev na komunističnem severu, kjer ni verske svobode in kjer so škofje, duhovniki in verniki zaradi svojega verskega prepri-

čanja izpostavljeni življenjski nevarnosti, preganjanju, mučenju in smrti. Tolaži pa svetega očeta prepričanje, da ti moderni junaki vere vztrajajo v trdni povezanosti z Apostolsko Stolicco v Rimu in neomajni v svoji katoliški veri.

Kardinal Agagianian pa je ob povratku iz Saigona pristal tudi na Formozi, kjer je obiskal tudi slovito kamilijansko bolnišnico v Lotungu in našega slovenskega misijonskega zdravnika dr. Janeza Janeža, ki tako uspešno deluje tam že lepo vrsto let.

Uršulinke v siamskem Chiengmaju.

Čisto v sredi med njimi je naša M. Fr. Novak O.S.U.

VSEM, KI BI ZMOGLI!

Velika prošnja tistim misijonskim prijateljem, ki bi radi in mogli kaj več pomagati Baragovemu misijonišču!

Prva skupina misijonskih gojencev je že vstopila v Baragovo misijonišče v Argentini. Ob tej priliki se še posebej obračamo s prošnjo za velikodušno sodelovanje k tistim slovenskim misijonskim prijateljem po svetu, ki jim je dobri Bog dal dvojno milost: da morejo in da hočejo s svojimi prihranki pomagati pri vzgoji in vzdrževanju bodočih slovenskih borcev na misijonski fronti Kristusovi.

Prosimo te dobrotnike misijonov, da prevzamejo vzdrževanje po enega misijonskega gojenca Baragovega misijonišča!

Morda bi ta ali oni misijonski odsek v slovenskem zamejstvu mogel prevzeti eno tako vzdrževanje; to bi bil prekrasen delokrog!

Letna vzdrževalnina 'bi bila: 200 dolarjev, 120.000 lir, 100.000 franc. frankov, 5.000 šilingov, 12.000 pezov, 70 funtov.

Prvi, neimenovani dobrotnik se je že oglasil, in sicer iz daljne Avstralije! Poslal je 70 funtov! Tisočkrat mu Bog plačaj! Kdo bo drugi!?

Letni prispevek lahko plačujete tudi v obrokih. Prijave oziroma vplačila naj bi morebitni dobrotniki naslavljali na: Rev. Petek Janez C.M., Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Dobrotniki! Z vzdrževanjem misijonskega gojenca Baragovega misijonišča boste vršili odlično dobro delo za rast božjega kraljestva na zemlji in Bog Vam bo obilen plačnik!

Za vse dobrotnike Baragovega misijonišča se že dve leti opravljajo mesečne svete maše in dnevne molitve v Slovenski vasi v Lanusu, kjer stoji Baragovo misijonišče; za vse tiste pa, ki bodo vzdrževali takega misijonskega gojenca, bodo le-ti še posebej dan za dnem skupno molili.

Rojaki, misijonski dobrotniki! Lepo prosimo in vabimo: žrtvujte za vzdrževanje gojencev Baragovega misijonišča! Podprite to prevažno slovensko misijonsko akcijo!

Baragovo misijonišče
v Slovenski vasi v Lanusu

REPORTAŽA V SLIKI IN BESEDI IZ JAPONSKE

(Poslal o. VI. Kos S.J.)

O—no—michi: "Zadkova pot" ali "Pot, ki se vije kot rep": naša postojanka. Kako žari v noči avgustovega budističnega praznika "O bon". Pravijo, da tri dni pred tem praznikom duše mrtvih obiščejo domače, ki jih skušajo razvedriti z jedili, izpostavljenimi na vidnem mestu; po treh dneh pa duše pospremijo z majhnimi, papirnatimi ladjicami v njihova bivališča; in da dobro najdejo pot, gori v vsaki ladjici drobna lučka, in ognjemeti razsvetljujejo nebeške ceste. Na tej sliki se zdi, da vodijo mostovi na drugi breg; mostov ni, to so le nizi lučk na ladjah; reke ni, morje je med mestom in drugo stranjo, ki je brez otoka. Naš kraj je v celem japonskem sistemu najbolj posut z velikimi otoki; veriga otokov, ki so med seboj oddaljeni tudi pet ur paroplovbe, sega do daljnega juga pod Hiroshimo.

Kako je Onomichi brez gub in problemov v takšni noči! Kako prispevajo ves poganski svet japonski. Na zunaj moderen, napreden, človečanski. Na znotraj, t.j. v srcu posameznikov in pod površino življenjskega ritma, pa je strahotno prazen, sebičen, krhek. Seveda je v tem srcu tudi toliko dobrih lastnosti, podvigov, potez, a njih vsota ne doseže krščanske bilance. Kristusa ni. Nekje v temnem ozadju te slike brli lučka naše misijonske hišice. Skoraj neopazno, a mirno in vztrajno. In ko bo sonce vstalo v morju, bo njen sijaj še zmeraj čudno topel. Morda mu tudi Tvoje žrtve dolivajo olja, ki tako blaži pogansko srce. Morda. A nekdo gotovo.

Darovi za misijone

V SKLAD ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE SO DAROVALI:

V pesih: Majda Čargo, 40; č.g. Stan-ka Skvarča, 20; za g. St. Pavlina SDB, misijonski odsek, Lanus, 105 — vsi v Argentini. V USA: dr. Franc Jaklič je daroval sledečim misijonarjem vsakemu po 1.000 pesov: o. Jože Cukale, o. Vladimir Kos, o. Viktor Sedej, g. Pavel Bernik, g. Joško Geder, g. Stanko Pavlin.

V dolarjih: Mr. in Mrs. Frank Osredkar, Toronto, 50; Baragov misijonski krožek, Toronto, 20; Mr. Janez Rančič, Val d'Or, 25.

SPLOŠNO ZA MISIJONE

Mrs. Mary Rebernak, Montreal, 5 dol.; Jager Franc, 10 pesov; arh. Marijan Eiletz, 200 pesov — oba iz Argentine.

DŠV in DSD

Argentina (v pesih): Ana Weis de Lah, 10; Ludvik Štancer, 12; Misijonski odsek San Justo, 14.

V TISKOVNI SKLAD KM

Franc Makovec, Uruguay, 60; Roza Snoj, 10; ga. Šmalc, 30 — vsi v Argentini. Mrs. Marija Stermenski, Toronto, 1 dol.; Mr. Lojze Zorenc, Cleveland, 1 dol.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE V LANUSU

Argentina (v pesih): Družina Golob, Luján, v zahvalo Baragi, 1.400; N. N. Capital, 150; ga. Koprivnikar, Lenus, 50; Ignacij Janežič, Lanus, 750; Kocjančič, Lanus, 100. Iz San Justa: Levstik Jože, 50; Družina Tekavec, 100; družina Žgajnar, 100; Kosančič, 100; Korkalj Janez, 50; Ozimek Janez, 50; Lovšin Jože, 100; družina Krajnik, 100;

družina Maček, 100; Jelen Andrej, 100; Ahlin Marija, 100; ga. Zakrajšek v zahvalo Baragi, 200; brata Urbanč, Lanus, 250; č.g. Janez Hladnik, Lanus, 300; družina Lipovec, Lanus, 150; ga. Marija Berčič, Lanus, 300; ga. Ivanka Šiler, Saavedra, v zahvalo Baragi, 500; N. N. 100; ga. N.N. Lanus, 150; č.g. J. Mejač C.M., Lanus, 63.037; Iz Ramos Mejía: N. N., 100; družina Uštar, 150; Ignacij Lavrič, 100; Triler Franc, 200; Zor Franc, 100; Frančiška Jerin, 50; N. N., 50; N. N., 50; Tršan Janez, Boulogne, 100; Benjamin Tičar, Ramos Mejía, 100; Filip Smodiš, Mendoza, 200; ga. N. N., 200; N. N., 10;

U.S.A.: Rev. Anton Anžič 25 dolarjev. *Kanada:* Toronto 30 dol.; Rev. Franc Sodja C.M., Toronto, 8 dol.; Baragov misijonski krožek v Torontu 6.50 dol. *Ecuador:* Rev. Stanko Boljka C.M., 100 dolarjev.

Italija: N. N., 6.000 lir; Nežika Rutar, 15.000 lir; gđč. Marinšek za prodane srečke B.M. 16.500 lir.

ZAHVALA BARAGI

Iskreno se zahvaljujem škofu Frideriku Baragi za pomoč in uslišanje v dver težkih zadevah ter za ozdravljenje hude bolezni.

Prilagam vsoto 1.400 pesov za Baragovo misijonišče.

Družina Golob, Luján.

ZAHVALA BARAGI

B. C. iz Mendoze se zahvaljuje Baragi za dvakratno uspešno priprošnjo po opravljenih devetdnevnih.

**VSEM DAROVALCEM
ISKRENI BOG POVRNI!**

Primitivci iz Assama, Indija. — Spodaj: Misijonska šola v Makassarju, Indonazija.

Slika na ovitku kaže japonsko starko. — Tu zgoraj: Članica misijonske apostolske organizacije v misijonu o. Cukale S. J., Indija. Imenuje se **Jacinta**; stoji v družbi s pegansko deklico pred svojo "palačo"...

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja **Lenček Ladislav C. M.** — Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska "Federico Grote", Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V Argentini 90 pesov; v U.S.A. in Kanadi 3.— dolarje; v Italiji 1.400 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 1000 frankov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Montes de Oca 320, Bs. Aires.
U.S.A.: Rev. Charles Wolbang C.M., St. Vincent's Sem., 500 East Cheltenham Ave., Philadelphia 44, Pa. — Rudi Knez, 13810, Eaglesmere, Cleveland 10, Ohio. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. Franc Sodja C.M., 594 Manning Ave, Toronto 4, Ont.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavž Anton, Spittal a/Drau. D. P. Camp, Kärnten, B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

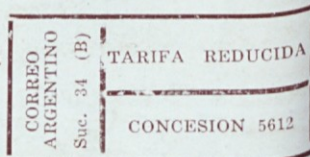
Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West Terrace, Adelaide, S. Australia.

IZ VSEBINE: Božja pisma — Pomlad prihaja na Korejo — Reportaže v sliki in besedi z Japonske — Izbrala sem pot resnice — Duh sv. Vincencija (Mistika dela) — Močnejši od smrti II. — Premišljaj — Boj in trpljenje makedonskih uniatoev — Slovenska nova maša po vzhodnem obredu — Maksimilijan Kolbe — Iz Bengalskega zaliva — Gospod, pa le besedo reci... — Z raznih postojank — Po misijonskem svetu — Vsem, ki bi zmogli! — Darovi za misijone

Osnutek za naslovno stran:

arh. Marijan Eiletz.

Registro de la
Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.